Kuljetusalan ammattitutkinto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kuljetusalan ammattitutkinto

Perusteen nimi	Kuljetusalan ammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-2571-2017
Koulutuskoodit	Kuljetusalan ammattitutkinto (384446)
Osaamisalat	Metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala (2317)
	Palvelukuljetusten osaamisala (2315)
	Kuljetusalan työnjohdon osaamisala (2319)
	Henkilökuljetusten osaamisala (2318)
	Tavarakuljetusten osaamisala (2316)
Voimaantulo	01.01.2018

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen. 1
2. Tutkinnon osat. 5
2.1. Aikataulunmukainen säännöllinen reittiliikenne, 60 osp (200588). 5
2.2. Ajoneuvokorjaamon toimintojen organisointi, 30 osp (200589). 8
2.3. Asennuskuljetukset, 60 osp (200590). 8
2.4. Eläinkuljetukset, 60 osp (200591). 13
2.5. Erikoiskuljetukset, 60 osp (200592). 16
2.6. Henkilöliikenteen rahdinkuljetus, 40 osp (200593). 20
2.7. Hinauskuljetukset, 60 osp (200594). 21
2.8. Huolto ja kunnossapito, 40 osp (200595). 24
2.9. Kaupan ja teollisuuden tavarakuljetukset, 60 osp (200596). 27
2.10. Kehitystehtävän suunnittelu, 20 osp (200597). 30
2.11. Kuljettajana toimiminen, 40 osp (200598). 31
2.12. Kuljetusalan perustason ammattipätevyyden laajennus, 15 osp (400016). 35
2.13. Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp (400015). 35
2.14. Kuljetusalan työnjohtajana toimiminen, 50 osp (200599). 36
2.15. Kuljetustoimintojen suunnittelu ja organisointi, 50 osp (200600). . . . 40
2.16. Maa-aineskuljetukset, 60 osp (200601). 42
2.17. Metsäteollisuuden energiakuljetukset, 60 osp (200602). 45
2.18. Metsäteollisuuden jalostekuljetukset, 60 osp (200603). 48
2.19. Metsäteollisuuden puukuljetukset, 60 osp (200604). 51
2.20. Muuttokuljetukset, 60 osp (200605). 55
2.21. Palveluliikenne, 60 osp (200606). 60
2.22. Säiliökuljetukset, 60 osp (200607). 63
2.23. Tienkunnossapito, 60 osp (200608). 67
2.24. Tilausliikenne, 60 osp (200609). 70
2.25. Työhön perehdyttäminen ja opastaminen, 40 osp (200610). 73
2.26. Varasto- tai terminaalitoimintojen organisointi, 30 osp (200611). . . . 75
2.27. Ympäristöhuollon kuljetukset, 60 osp (200612). 77

1. Tutkinnon muodostuminen

Kuljetusalan ammattitutkinto muodostuu viidestä osaamisalasta, jotka ovat Palvelukuljetusten, Tavarakuljetusten, Metsäteollisuuden kuljetusten ja Henkilökuljetusten sekä Kuljetusalan työnjohdon osaamisala.

Tutkinto muodostuu siten, että Palvelukuljetusten, Tavarakuljetusten, Metsäteollisuuden kuljetusten ja Henkilökuljetusten osaamisaloissa on kussakin kaksi pakollista tutkinnon osaa. Tämän lisäksi on valittava vähintään yksi osaamisalan valinnainen osa, joka tai jotka valitaan kolmesta vaihtoehdosta. Lisäksi on valittava valinnaisista tutkinnon osista niin, että osaamispistemäärä 150 osp täyttyy.

Osaamisala Kuljetusalan työnjohto muodostuu kahdesta pakollisesta tutkinnon osasta. Lisäksi on valittava valinnaisista tutkinnon osista niin, että osaamispistemäärä 150 osp täyttyy.

PALVELUKULJETUSTEN OSAAMISALA | 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat | 50 osp
Kuljettajana toimiminen, 40 osp, **P**
Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp, **P**
Valinnaiset tutkinnon osat | 60-120 osp *Näistä otettava vähintään yksi tutkinnon osa*
Asennuskuljetukset, 60 osp
Hinauskuljetukset, 60 osp
Muuttokuljetukset, 60 osp
Tienkunnossapito, 60 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 0-40 osp
Henkilöliikenteen rahdinkuljetus, 40 osp
Kuljetusalan perustason ammattipätevyyden laajennus, 15 osp
Työhön perehdyttäminen ja opastaminen, 40 osp
Huolto ja kunnossapito, 40 osp
Tutkinnon osa toisesta osaamisalasta tai toisesta perus- ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta | 40 osp *Tutkintoon voidaan valita tutkinnon osa tai osia toisesta osaamisalasta tai perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta sen verran, että tarvittava 40 osp täyttyy. Tutkinnon osa tai osat nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu ja sen tai niiden osaamispistemäärä on sen mukainen, kuin pistemäärä on siinä tutkinnossa, josta se on valittu*
TAVARAKULJETUSTEN OSAAMISALA | 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat | 50 osp
Kuljettajana toimiminen, 40 osp, **P**
Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp, **P**
Valinnaiset tutkinnon osat | 60-120 osp *Näistä otettava vähintään yksi tutkinnon osa*
Kaupan ja teollisuuden tavarakuljetukset, 60 osp
Maa-aineskuljetukset, 60 osp
Säiliökuljetukset, 60 osp
Ympäristöhuollon kuljetukset, 60 osp
Erikoiskuljetukset, 60 osp
Eläinkuljetukset, 60 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 0-40 osp
Henkilöliikenteen rahdinkuljetus, 40 osp
Kuljetusalan perustason ammattipätevyyden laajennus, 15 osp
Työhön perehdyttäminen ja opastaminen, 40 osp
Huolto ja kunnossapito, 40 osp

Tutkinnon osa toisesta osaamisalasta tai toisesta perus- ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta | 40 osp *Tutkintoon voidaan valita tutkinnon osa tai osia toisesta osaamisalasta tai perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta sen verran, että tarvittava 40 osp täyttyy. Tutkinnon osa tai osat nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu ja sen tai niiden osaamispistemäärä on sen mukainen, kuin pistemäärä on siinä tutkinnossa, josta se on valittu*
METSÄTEOLLISUUDEN KULJETUSTEN OSAAMISALA | 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat | 50 osp
Kuljettajana toimiminen, 40 osp, **P**
Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp, **P**
Valinnaiset tutkinnon osat | 60-120 osp *Näistä otettava vähintään yksi tutkinnon osa*
Metsäteollisuuden puukuljetukset, 60 osp
Metsäteollisuuden energiakuljetukset, 60 osp
Metsäteollisuuden jalostekuljetukset, 60 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 0-40 osp
Henkilöliikenteen rahdinkuljetus, 40 osp
Kuljetusalan perustason ammattipätevyyden laajennus, 15 osp
Työhön perehdyttäminen ja opastaminen, 40 osp
Huolto ja kunnossapito, 40 osp
Tutkinnon osa toisesta osaamisalasta tai toisesta perus- ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta | 40 osp *Tutkintoon voidaan valita tutkinnon osa tai osia toisesta osaamisalasta tai perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta sen verran, että tarvittava 40 osp täyttyy. Tutkinnon osa tai osat nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu ja sen tai niiden osaamispistemäärä on sen mukainen, kuin pistemäärä on siinä tutkinnossa, josta se on valittu*
HENKILÖKULJETUSTEN OSAAMISALA | 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat | 50 osp
Kuljettajana toimiminen, 40 osp, **P**
Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp, **P**
Valinnaiset tutkinnon osat | 60-120 osp *Näistä otettava vähintään yksi tutkinnon osa*
Aikataulunmukainen säännöllinen reittiliikenne, 60 osp
Palveluliikenne, 60 osp
Tilausliikenne, 60 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 0-40 osp
Henkilöliikenteen rahdinkuljetus, 40 osp
Kuljetusalan perustason ammattipätevyyden laajennus, 15 osp
Työhön perehdyttäminen ja opastaminen, 40 osp

Huolto ja kunnossapito, 40 osp
Tutkinnon osa toisesta osaamisalasta tai toisesta perus- ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta | 40 osp *Tutkintoon voidaan valita tutkinnon osa tai osia toisesta osaamisalasta tai perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta sen verran, että tarvittava 40 osp täyttyy. Tutkinnon osa tai osat nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu ja sen tai niiden osaamispistemäärä on sen mukainen, kuin pistemäärä on siinä tutkinnossa, josta se on valittu*
KULJETUSALAN TYÖNJOHDON OSAAMISALA | 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat | 100 osp
Kuljetusalan työnjohtajana toimiminen, 50 osp, **P**
Kuljetustoimintojen suunnittelu ja organisointi, 50 osp, **P**
Valinnaiset tutkinnon osat | 50 osp
Varasto- tai terminaalitoimintojen organisointi, 30 osp
Ajoneuvokorjaamon toimintojen organisointi, 30 osp
Kehitystehtävän suunnittelu, 20 osp
Tutkinnon osa toisesta osaamisalasta tai toisesta perus- ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta | 30 osp *Tutkintoon voidaan valita tutkinnon osa tai osia toisesta osaamisalasta tai perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta sen verran, että tarvittava 40 osp täyttyy. Tutkinnon osa tai osat nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu ja sen tai niiden osaamispistemäärä on sen mukainen, kuin pistemäärä on siinä tutkinnossa, josta se on valittu*

2. Tutkinnon osat

2.1. Aikataulunmukainen säännöllinen reittiliikenne, 60 osp (200588)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa kuljetustehtävänsä säännöllisessä aikataulun mukaisessa reittiliikenteessä
- kuljettaa linja-autoa reittiliikenteessä
- reittiliikenteen maksutapahtumat ja lippujärjestelmät
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- D -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija aloittaa kuljetustehtävänsä säännöllisessä aikataulun mukaisessa reittiliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa käyttöön linjalla tarvittavat maksutapahtumiin ja lippujärjestelmiin liittyvät laitteet, varusteet ja dokumentit • suorittaa ajoneuvon varustelun työtehtävän mukaiseksi • varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja linja-auton siisteyden työtehtävänsä aikana • siirtyy lähtöpaikalle tarkoituksenmukaista reittiä käyttäen • osaa liikkua varikko- ja terminaalialueilla turvallisesti ja annettujen ohjeiden mukaisesti • huomioi linja-auton varusteiden huolto- ja korjaus tarpeen • osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön lähtötoimissa.

Opiskelija hoitaa asiakaspalvelutehtävät säännöllisessä aikataulun mukaisessa reittiliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aloitteellisesti ja yhteistyökykyisesti erilaisten matkustajien tarpeet huomioiden yrityksen imagoa tukevalla tavalla • neuvoo ja opastaa aktiivisesti asiakkaita linja-auton palveluista ja varusteista • neuvoo ja opastaa asiakkaita aktiivisesti oman sekä muiden toimijoiden jatkoyhteyksistä eri liikennemuodoissa • opastaa asiakkaan kohteeseen jättäen hänet oikealle pysäkille • huomioi oman roolinsa asenne- ja kohteliaisuuskasvattajana sekä liikennekäyttäytymisessä • auttaa omatoimisesti asiakasta matkatavaroiden ja apuvälineiden lastaamisessa • on aktiivinen vuorovaikutustilanteissa • toimii kuljettajan vastuun mukaisesti järjestyksen ylläpitämisessä • huolehtii matkustusmukavuudesta ja turvallisuudesta käyttäen ajoneuvon varusteita asianmukaisesti • käyttää asianmukaisesti digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • toimii löytötavarasäädösten mukaisesti • tiedottaa ja ohjaa asiakkaita aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Opiskelija hallitsee reittiliikenteen maksutapahtumat ja lippujärjestelmät.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii vastuullisesti kuljettajana käsitellessään maksutapahtumia • tallentaa maksutapahtumat lippujärjestelmään oikein • määrittelee lippujärjestelmän mukaisen matkan hinnan asiakkaalle oikein • ohjaa asiakasta valitsemaan hänelle parhaiten soveltuvan matka- tai palvelupaketin • huolehtii päivän aikana työtehtävään liittyvien maksuvälineiden ja -laitteiden toimintakunnosta • toimii vastuullisesti ja luotettavasti häiriötilanteessa • kirjaa maksutapahtumiin liittyvät dokumentit pitäen ne hyvässä järjestyksessä.

Opiskelija kuljettaa linja-autoa reittiliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen liikennekasvatukseen kuuluvana ja yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää linja-auton hallinta- ja turvalaitteita oikein • opastaa asiakkaista turvalaitteiden käyttöön • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • huomioi ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • lähestyy, pysähtyy ja lähtee liikkeelle pysäkiltä huomioiden matkustajat ja muun liikenteen • ajaa aikataulun mukaisesti määrätyllä reitillä olosuhteet huomioiden • rytmittää ajon aikataulun mukaisesti tasauspysäkit huomioiden • ajaa aikatauluun merkityn reitin mukaisesti • sijoittaa ja pysäköi linja-auton oikein tauon ajaksi • käyttäytyy tauon aikana asiallisesti ja yrityksen imagoa tukevalla tavalla • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • tekee aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • hallitsee ajankäytön työtehtävän aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ilmoittaa viasta työnjohtoon tai päivystäjälle • tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta työjohtoon tai päivystäjälle • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän kuljetustehtävässä linja-autolla aikataulunmukaisessa, säännöllisessä reittiliikenteessä, joka voi olla paikallisliikennettä, seutu- tai kaukoliikennettä. Työtehtävän tulee olla aikataulun mukaista ja sen tulee sisältää lipunmyyntitoimintoja. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Ajoneuvokorjaamon toimintojen organisointi, 30 osp (200589)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- organisoida ajoneuvokorjaamon toimintaa
- huolehtia työkalujen ja laitteiden kunnossapidosta.

Arviointi

Opiskelija organisoi ajoneuvokorjaamon toimintaa.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• organisoi asentajien päivittäiset työtehtävät tehokkaasti ja taloudellisesti • seuraa korjaamon tilauskantaa ja varmistaa tarvittavat resurssit • tilaa tarvittavat varaosat ja tarvikkeet • seuraa korjaamon toiminnan kustannuksia, kannattavuutta ja tehokkuuden tunnuslukuja • tekee korjaamon työnjohdollisiin tehtäviin kuuluvia laskelmia • reagoi oman vastuualueensa tunnuslukujen poikkeamiin • toimii laatujärjestelmän ja ympäristönsuojelujärjestelmän mukaisesti • neuvoo materiaalien ja kemikaalien ohjeiden mukaisessa käytössä • valvoo pyroteknisten tuotteiden käsittelyä ja asentamista • huolehtii ajoneuvo- ja varaosamyynnin sekä korjaamon välisen toiminnan sujuvuudesta • tunnistaa vastuualueensa kehittämisalueet ja osallistuu omalla asiantuntemuksellaan ajoneuvokorjaamon työn ja prosessien kehittämiseen.

Opiskelija huolehtii työkalujen ja laitteiden kunnossapidosta.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huolehtii korjaamon työkalujen ja laitteiden kunnossapidosta ja päivityksistä • opastaa työkalujen ja laitteiden oikeassa ja turvallisessa käytössä • huolehtii laitteiden kausihuolloista • reagoi laitteissa esiintyviin vikoihin • tilaa vastuualueensa korjauspalvelut.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla ajoneuvo- tai kuljetusalan ympäristössä työnjohdollisissa tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Asennuskuljetukset, 60 osp (200590)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa asennuskuljetustehtävän
- lastata lisäarvopalveluna toimitettavan laitteen sekä sen asennukseen, kokoamiseen tai kytkentään tarvittavat työvälineet ja tarvikkeet
- suorittaa asennuskuljetuksen
- siirtää lisäarvopalveluna toimitettavan laitteen kuormatilasta asiakkaan tiloihin ja osaa asentaa, koota tai kytkeä sen
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Arviointi

Opiskelija aloittaa asennuskuljetustehtävän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • suorittaa kuormatilojen puhdistuksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti • valmistelee kuormatilan lastausta varten • käsittelee varoen helposti rikkoontuvien laitteita, tarvikkeita ja työvälineitä • varmistaa sidontavälineiden kunnon ja määrän • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja tarvikkeiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • suorittaa sähköiset kirjaukset ja kirjaa dokumentit • hallitsee ajankäytön valmistellessaan ajoneuvon.

Opiskelija lastaa lisäarvopalveluna toimitettavan laitteen sekä sen asennukseen, kokoamiseen tai kytketään tarvittavat työvälineet ja tarvikkeet.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa mukaan laitteen asentamisessa, kokoamisessa tai kytkentöjen tekemisessä tarvittavat työvälineet ja tarvikkeet • tunnistaa laitteen ja tarvikkeiden puutteelliset pakkaukset ja merkinnät • toimii ohjeiden mukaan havaittuaan laitteen tai tarvikkeiden puutteelliset pakkaukset ja merkinnät • kirjaa järjestelmään poikkeamat • käsittelee laitetta, työvälineitä ja tarvikkeita pakkauksissa olevien käsittelymerkkien mukaisesti • käyttää lastauksessa ja lastin purkamisessa oikein ja työturvallisesti trukkia, haarukkavaunua, kappaletavaranostinta tai muita lastaukseen ja lastin purkamiseen käytettäviä laitteita, -koneita tai työvälineitä • sijoittaa asennettavan laitteen, työvälineet ja tarvikkeet kuormatilaan ajoneuvon kantavuuden mukaan • kiinnittää ja varmistaa lastin säädösten mukaisesti oikein • hallitsee asennettavan laitteen, työvälineiden ja tarvikkeiden käsittelyn lastauksen ja purkamisen aikana • toimii ohjeiden mukaan laitteen tai tarvikkeiden rikkoontumistilanteessa • hallitsee kuittausmenettelyn luovutetusta lähetyksestä • lajittelee jätteet oikein ja huolehtii niiden poistosta sekä ympäristön siisteydestä • hallitsee ajankäytön lastaamisessa ja purkamisessa sekä laitteen asentamisessa, kokoamisessa tai kytkemisessä.

Opiskelija suorittaa asennuskuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon lastin massan ja painopisteen vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • käyttää kuljetuksen aikana ajoneuvolle soveltuvia ja sallittuja reittejä • ottaa huomioon kelin ja kuljetuksen aikataulun • noudattaa ja osaa soveltaa ajon aikana palvelukuljetustehtävässään ohjeita ja määräyksiä • varmistaa kuljetettavan tavaran kuljetuslämpötilan ja asettaa kuormatilan lämpötilan vastaamaan valmistajan tai kuljetustehtävän tilaajan vaatimaa lämpötilaa • osaa varmistaa kuormatilaan jäävän lastin tarkoituksenmukaisella tavalla • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävän aikana.

Opiskelija siirtää lisäarvopalveluna toimitettavan laitteen kuormatilasta asiakkaan tiloihin ja asentaa, kokoaa tai kytkee sen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• siirtää lisäarvopalveluna toimitettavan laitteen kuormatilasta asiakkaan tiloihin huomioiden käsittelyyn liittyvän ohjeistuksen • suorittaa siirron oikein valituin välinein • suorittaa lisäarvopalveluina tehtävän asentamisen, kokoamisen tai kytkemisen ohjeiden mukaisesti • työskentelee tiedostaen kuljettajan vastuun tuotteiden tai laitteen kuljettamisessa, asentamisessa, kokoamisessa tai kytkemisessä.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • johdattaa aktiivisesti asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen • toimii vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja henkilökunnan kanssa • tunnistaa ja huomioi asiakkaiden tarpeet • neuvoo, opastaa ja tiedottaa asiakkaita asentamansa laitteen käytössä • osaa tarjota yrityksen palvelurakenteen mukaisia ratkaisuja asiakkaalle • osaa ratkaista ongelmatilanteita käytettävissä olevin keinoin • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • liikkuu ja kuljettaa ajoneuvoa terminaalialueella ja asiakaskohteissa turvallisesti ja annettujen ohjeiden mukaisesti • käyttää asiakkaan edellyttämiä turva- ja suojavarusteita • käyttää oikein digitaalipalveluita ja -järjestelmiä • kirjaa ajoneuvopäätteelle tai tietojärjestelmään asiakkaan esittämät poikkeamat • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikalla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • huomioi kuljetettavan lastin vaateet • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän paketti- tai kuorma-autonkuljetustehtävässä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa paketti- tai kuorma-autolla asennuskuljetus sekä asentaa, koota tai kytkeä lisäarvopalveluna toimitettava laite. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Eläinkuljetukset, 60 osp (200591)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa eläinkuljetuksen
- lastaa ja purkaa eläimet
- suorittaa eläinkuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimi taukopaikoilla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa eläinkuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • hallitsee voimassa olevan eläinsuojelua kuljetuksen aikana koskevan lainsäädännön tekniset ja hallinnolliset vaatimukset ja toimii niiden mukaan • esittää eläinkuljetuksissa vaadittavan eläinkuljettajaluvan sekä täyttää eläinten kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistuksen vaatimukset • suunnittelee lastausprosessin huomioiden eläinkuljetuslainsäädännön ja -määräykset • valmistelee kuormatilan lastausta varten • selvittää juottamiseen, kuormatilan tuuletukseen, eläinmäärään ja jaotteluun kuljetustilassa ja kuivikkeiden käyttöön liittyvät määräykset ja ohjeet • käyttää ja täyttää oikein perälaudan • suunnittelee toimeksiantajan ohjeiden mukaan eläinten lastauksen • selvittää ohjeiden mukaisen toiminnan hätäteurastustilanteessa • suunnittelee kuljetustehtävän edellyttämän aikataulun ja reitin • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan eläinkuljetusta.

Opiskelija lastaa ja purkaa eläimet.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• käyttää henkilökohtaisia suojavarusteita ohjeistuksen mukaan • toimii rauhallisesti ja osoittaa olemuksellaan rauhallisuutta • tarkistaa eläinten kuljetuskuntoisuuden ja hallitsee eläinten eettisen käsittelyn • työskentelee huomioiden eläinten hyvinvoinnin • varmistaa oman ja muiden työtehtävää suorittavien työturvallisuuden eläinten käsittelyssä • hallitsee eläinten lastaukseen ja purkamiseen liittyvät riskit • sijoittaa eläimet kuormatilassa karsinoihin purkujärjestyksen huomioiden ajoneuvon kantavuus ja eläinten tilavaatimukset • täyttää kuormatilassa karsinat oikein ja sijoittaa eläimet karsinoihin siten, että vältetään eläimiin kohdistuvat vahingot • varmistaa karsinoiden ja perälaudan lukitukset • työskentelee työturvallisuus ohjeistuksen mukaan ja ergonomisesti oikein • käyttää oikein laitteita ja välineitä eläimiä lastattaessa ja purettaessa • osaa toimia oikein eläimiin kohdistuvan vahingon välttämiseksi tai vahingon sattuessa • varmistaa kuljetustehtävässä siirtokuljetuksessa purkupaikat etukäteen sekä valitsee turvallisen paikan siirtokuormauksen suorittamiseen liikennöidyillä alueilla • suorittaa eläinten lastauksen ajoneuvoon ja purun turvallisesti ohjeita noudattaen • huomioi eläinten purkujärjestyksen ja sijoittaa eläimet ohjeiden mukaan teurastamon navetassa • toimittaa sovitusti tiedon riskien tunnistamisesta tai eläinten hoitoon liittyvistä laiminlyönneistä Eviraan, eläinlääkärille tai teurastamolle • osoittaa erityistä asennetta turvalliseen työskentelyyn eläinkuljetustehtävän hoitamisen aikana • hallitsee ajankäytön työtehtävän aikana ottaen huomioon eläinten käyttäytymisen.

Opiskelija suorittaa eläinkuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • tarkkailee kuljetusolosuhteita ajon aikana • ottaa huomioon eläinten liikkeet ja niiden vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • osoittaa tiedostavansa vastuukysymykset eläinten kuljettamisesta • noudattaa eläinkuljetuksessa lainsäädäntöä, asetuksia, määräyksiä ja ohjeita • kuljettaa eläimiä eläinsuojelulainsäädännön mukaisesti pyrkien kaikissa kuljetuksen vaiheissa ennaltaehkäisemään eläinten stressiä • suorittaa kuormatilan puhdistuksen ja desinfioinnin ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä varmistaa kuivikkeiden riittävyyden • huolehtii eläinten hyvinvoinnista kuljetustehtävän aikana varmistamalla eläinmäärän ja niiden jaottelun eläinten kuljetustilassa • käyttää oikein ajoneuvon ja eläinten kuljetustilan tuuletus-, lämmitys- tai ilmastointilaitteita • suorittaa eläinten juottamisen taukojen ja kuljetuksen aikana • varmistaa eläinten oikealaatuisen juoman saannin • varmistaa juottamiseen tarvittavien välineiden ja laitteiden kunnon • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • hallitsee ajankäytön kuljetuksen aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa teurastamon-, maatilan henkilökunnan ja muiden kuljettajien kanssa • neuvoo, opastaa ja tiedottaa asiakkaita • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • ratkaisee ongelma- ja reklamaatiotilanteita • käyttää asiakkaan edellyttämiä turva- ja suojavarusteita • käyttää mahdollisia digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa auton pysäköidessä sallittuun paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • huolehtii omasta siisteydestään tauon aikana • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta hätäsuunnitelman mukaisesti • ilmoittaa viasta toimeksiantajalle tietojärjestelmän kautta tai suoraan • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • toimii ajoneuvorikkotilanteessa eläinten hyvinvointi huomioiden • toimii toimeksiantajan ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän eläinkuljetustehtävässä kuorma-autolla tai ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa eläinkuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Erikoiskuljetukset, 60 osp (200592)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa erikoiskuljetuksen
- lastata ja purkaa laitteen, kappaleen tai ajoneuvon
- suorittaa erikoiskuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa erikoiskuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • varmistaa erikoiskuljetukseen vaadittavat luvat, vapaat mittarajat ja käy läpi lastausprosessin • varmistaa lastattavan laitteen, kappaleen sekä ajoneuvon massat ja mitat ennen lastauksen alkua • varmistaa kuormatilan sopivuuden kuljetustehtävään • tarkistaa kuljetustehtävään liittyvät asiakirjat, ohjeet ja määräykset • on yhteydessä esimieheen, liikenteenohjaajaan, saattoajoneuvonkuljettajaan tai kuljetusta saattavaan poliisin yksikköön • varmistaa erikoiskuljetusluvan mukaisen kuljetustehtävän aikataulun ja reitin sekä varoitusautovaatimukset ja liikenteenohjauksen tarpeen • sijoittaa ajoneuvoyhdistelmän lastauspaikalle • tarkistaa ajoneuvon mukana olevat varusteet • varmistaa ajoneuvojen yhteensopivuuden ja vetolaitteen lujuuden • varmistaa muun erikoiskuljetukseen liittyvän tavaran tai laitteiston kuljetustarpeen • sovittaa ajoneuvon kuljetuksen koon mukaiseksi • varustaa ajoneuvon erikoiskuljetusehtojen mukaisesti • suorittaa sähköiset kirjaukset ja kirjaa dokumentit • varmistaa kommunikaatiovälineiden toiminnan ajoneuvon ja muiden toimijoiden välillä • huomioi ajoneuvoyhdistelmän, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan erikoiskuljetusta.

Opiskelija kuormaa ja purkaa lastin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa ja hallitsee riskit lastaukseen ja purkamiseen liittyen • käyttää henkilökohtaisia suojavarusteita ohjeistuksen mukaan • valitsee kuormauspaikan ja purkupaikan huomioiden liikenne- ja yleisen turvallisuuden • tekee tarvittavat suojaus- ja varoitustoimenpiteet kuormaus- ja purkupaikalla • lastaa kuormatilan oikein sekä huomioi purkujärjestyksen • huomioi ajoneuvon ja lastin tasapainon lastauksessa ja purettaessa • valitsee soveltuvat ja säädökset täyttävät sidontavälineet lastin kiinnitykseen • varmistaa kuorman kiinnityksen säädöstenmukaisuuden eikä yliarvioi kitkan vaikutusta • suorittaa ajoneuvon lastauksen ja purun turvallisesti ohjeita noudattaen • toimii turvallisuusnäkökohdat huomioiden kehittäen turvallisia toimintatapoja • toimii tiedostaen vastuunsa erikoiskuljetusta lastaus ja purkutilanteessa • käyttää oikein ja työturvallisesti laitteita ja välineitä lastauksessa ja lastin purkamisessa • kiinnittää ja käyttää laitteita oikein lastin kiinnittämisessä • hallitsee ajankäytön lastauksen ja purun aikana.

Opiskelija suorittaa erikoiskuljetukset.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • noudattaa ja soveltaa kuljetustehtävässään ohjeita, määräyksiä, asetuksia ja lainsäädäntöä • varmistaa perävaunun kääntyvien akseleiden toiminnan kokonaisuuden • varmistaa ajoneuvoyhdistelmän jousituksen kunnon työtehtävän aikana • ottaa huomioon lastin vaikutuksen ajoneuvoyhdistelmän käyttäytymiseen • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • tekee päätöksen ajon jatkamisesta liukkauden eston puuttumisen johdosta • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • hallitsee ajankäytön työtehtävän aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa muun henkilökunnan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa liikenteenohjaajien, viranomaisten ja muiden kuljettajien kanssa • osaa ratkaista ongelmatilanteita • käyttää digitaalipalveluja ja -järjestelmiä.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa auton pysäköidessä sallittuun paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • huomioi kuljetettavan lastin vaateet • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän erikoiskuljetustehtävässä ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa erikoiskuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Henkilöliikenteen rahdinkuljetus, 40 osp (200593)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- valmistella, lastata ja purkaa rahdin linja-autosta
- rahtitavaran rikko- ja yhteensovittamistilanteet

Lisäksi opiskelija suorittaa

- D-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti ja yhteistyökykyisesti vuorovaikutuksessa terminaalin henkilökunnan ja asiakkaiden kanssa • toimii yhteistyökykyisesti vuorovaikutuksessa muiden kuljettajien kanssa • tunnistaa, opastaa ja neuvoo asiakkaita erilaisissa rahdinkuljetustarpeissa • määrittelee oikein rahdin hinnan • osaa ratkaista ongelmatilanteita • käyttää digitaalipalveluja ja -järjestelmiä sujuvasti • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija valmistelee, lastaa ja purkaa rahdin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• noudattaa rahdinkuljetussopimusta ja -ohjeita • pysäköi turvallisesti linja-auton rahdin lastauspaikalle • selvittää lähtevän rahdin • ymmärtää vastuunsa rahdin lastaamisesta • sijoittaa rahdin kuormatilaan purkujärjestyksen, kollien ominaisuuksien ja kantavuuden mukaisesti • toimii oikein ADR- ja erityiskäsiteltävien kollien kanssa • varmistaa säädösten mukaisesti rahtitavaran paikallaan pysymisen kuljetuksen aikana • työskentelee työturvallisesti ja ergonomisesti olosuhteet ja lastauspaikka huomioiden • suorittaa sähköiset kirjaukset oikein • hallitsee ajankäytön työtehtävän aikana.

Opiskelija toimii rahtitavaran rikko- ja yhteensovittamistilanteessa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• Opiskelija toimii rahtitavaran rikko- ja yhteensovittamistilanteessa • tunnistaa puutteelliset pakkaukset ja toimii oikein niiden kanssa • erittelee eri kuljetuksiin säädösten mukaiset tavarat • ilmoittaa lastausohjeistuksesta poikkeavasta tilanteesta toimien ohjeiden mukaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistelemalla ja tekemällä sekä purkamalla rahtikuorman linja-autoon. Työ suoritetaan joko rahdinkuljetuksena yrityksen työelämän tilanteissa tai muun työprosessin yhteydessä osana kuljetustehtävää. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Hinauskuljetukset, 60 osp (200594)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- vastaanottaa hinauskuljetustehtävän
- aloittaa hinauskuljetustehtävän
- suorittaa hinauskuljetustehtävän
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- C -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija vastaanottaa hinauskuljetustehtävän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• vastaanottaessaan tehtävän varmistaa asiakkaan hinaus- ja tiepalveluun liittyvät tarpeet • selvittää tiepalvelutehtävän tai hinauksen kohteena olevan ajoneuvon vaatimat erityistoimenpiteet • ohjeistaa ja neuvoo asiakasta toimimaan tilanteessa oikein ja turvallisesti • suunnittelee hinauskuljetukselle aikataulun ja sopii siitä asiakkaan kanssa.

Opiskelija aloittaa hinauskuljetustehtävän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • varmistaa turvavarusteiden sekä työvaatteiden turvanormiston ja kunnon sekä puhtauden • selvittää hinausvalmisteluihin liittyvät turvalliseen työskentelyyn vaadittavat toimenpiteet alueen eristämisen, liikenteenohjauksen osalta • valmistelee hinauksen yhdessä viranomaisten palokunnan ja poliisin tai hinausyrityksen henkilöstön kanssa • ajaa kohteeseen ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • pysäköi turvallisesti hinausajoneuvon kohteeseen ja käyttää varoitusvaloja • selvittää ja huomio toiminnassaan hinauskohteena olevan ajoneuvon käyttövoiman • osaa tehdä sähkö- tai hybridiajoneuvon sähköttömäksi • osaa tulkita hinattavan ajoneuvon ajotietokoneen informaatiota ja vikadiagnostiikkaa • huomioi öljy- sekä polttoainevuodot ja niihin liittyvät palo- ja ympäristöriskit • osallistuu hinaukseen kytkettävän kuljetusyksikön lastin siirtämiseen ja tekee asianmukaiset merkinnät • tekee ratkaisun vian laadusta, korjaustarpeesta ja asiakkaan mahdollisuudesta jatkaa ajoaan tyypillisimmissä ongelmatilanteissa • suunnittelee vahingoittuneen ajoneuvon, työkoneen tai laitteen vetämisen, noston ja tuennan ennen toimenpiteen aloittamista • kiinnittää vaijerin ja suorittaa vahingoittuneen ajoneuvon, työkoneen tai laitteen vetämisen tai noston vinssiä käyttäen turvallisesti välttäen lisävaurioiden ja -vahinkojen syntymistä • valmistelee hinattavan ajoneuvon siirto- ja hinauskuntoon • työskentelee välttäen hinauskuljetusta vaativalle ajoneuvolle lisävaurioiden ja -vahinkojen syntymistä • suunnittelee turvallisen hinausreitin • suorittaa sähköiset kirjaukset ja kirjaa dokumentit • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön hinauskuljetuksen valmistelussa.

Opiskelija suorittaa hinauskuljetustehtävän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • käyttää tavanomaisia ja alalla yleisiä testereitä tiepalvelutoimeksiannon yhteydessä • suorittaa tavanomaiset tiepalvelutoimenpiteet ja korjaukset mahdollisuuksien mukaan • ottaa huomioon hinaukseen käytettävän ajoneuvon kantavuuden • hallitsee hinausajoneuvon laitteiden oikean käsittelyn • työskentelee teknisen vian vaatimassa hinaustehtävässä tekemättä ajoneuvoon lisävahinkoa • varmistaa hinattavan laitteen, ajoneuvon tai turvalliseen paikkaan siirrettävän ajoneuvoyhdistelmän kiinnittämisen • varmistaa ajoneuvon lämmitys- tai kylmälaitteen toiminnan hinauskuljetuksen aikana • selvittää vastuukysymykset hinauskuljetuksessa • ajaa liikenneturvallisesti ja käyttää varoitusvaloja • hinaa laitetta, ajoneuvoa tai turvalliseen paikkaan siirrettävää ajoneuvoyhdistelmää ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • ottaa huomioon hinattavan laitteen, ajoneuvon tai turvalliseen paikkaan siirrettävän ajoneuvoyhdistelmän vaikutuksen hinausajoneuvon käyttäytymiseen • ottaa huomioon hinattavan ajoneuvon tai turvalliseen paikkaan siirrettävän ajoneuvoyhdistelmän ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • ottaa huomioon ajonopeuden merkityksen liikenneturvallisuuteen hinauksen aikana • havainnoi ja raportoi vaarallisista ja kalustoa vaurioittavista tiekohdista, liukkauden eston puuttumisesta ja valaistuksen puutteista • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • hallitsee ajankäytön hinauskuljetuksen aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • käyttäytyy luotettavasti rauhoittaen tilanteen • toimii vuorovaikutuksessa tapahtumapaikan muiden toimijoiden kanssa • toimii vuorovaikutuksessa hinattavan ajoneuvon kuljettajan kanssa • opastaa ja ohjaa hinattavan ajoneuvon kuljettajaa lastin vaurioitumisen varalta kuljetuksen aikana • selvittää hinaustapahtuman hinnanmäärityksen perusteet • kertoo laskutuskäytännön sekä perustiedot autopalveluvakuutuksen korvauskäytännöstä asiakkaalle • toimii ongelmatilanteessa asiakaslähtöisesti • varmistaa asiakkaan matkan jatkumisen • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän hinauskuljetustehtävässä hinausajoneuvolla. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa hinauskuljetustehtävä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Huolto ja kunnossapito, 40 osp (200595)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- varmistaa linja- tai kuorma-auton teknisen kunnon
- paikallistaa vian ja tekee vikadiagnoosin
- valmistella ajoneuvon hinaamisen
- tehdä kuljettajalle kuuluvia korjaustoimia
- huolehtia työympäristöstä

Arviointi

Opiskelija varmistaa linja- tai kuorma-auton teknisen kunnon.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii ohjeistuksen ja työturvallisuuden mukaisesti • määrittelee huollon tarpeen huolto-ohjelman ja ajoneuvossa esiintyneiden muiden huoltotarpeiden mukaan • toimii ajoneuvon valmistajan- ja yrityksen antamisen ohjeiden- sekä ajoneuvon huoltamiseen ja korjaamiseen vaadittavien lupien mukaisesti varmistuakseen sähkö- tai hybridiajoneuvon sähköttömyydestä • sijoittaa ajoneuvon työskentelyyn soveltuvaan ja työturvalliseen tilaan • varmistaa ajoneuvon liikkumattomuuden työn aikana • varmistaa ajoneuvon laitteistojen työn kannalta turvallisen asennon tai tilan • tarkistaa ajoneuvon laitteiden ja varusteiden kunnon • tulkitsee ajoneuvopäätteen antaman informaation oikein • huolehtii työympäristön siisteydestä • hallitsee ajankäytön varmistaessaan ajoneuvon teknisen kunnon. • lajittelee syntyvät jätteet oikein

Opiskelija paikallistaa vian ja tekee vikadiagnoosin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa toimia turvallisesti, vaadittavien lupien, ajoneuvon valmistajan- ja yrityksen antamisen ohjeiden mukaisesti sähkö- tai hybridiajoneuvon vianmäärittelyssä • osaa erottaa vian, mikä estää ajon jatkamisen • määrittelee renkaiden kunnon huomioiden turvallisuuden ja lainsäädännön • suorittaa ajoneuvoteknisen tarkastuksen ja valmistelee katsastuksen • varmistaa katsastuksessa vaadittavat asiakirjat • tarkistaa paineilmajärjestelmän • tarkistaa ilmastoinnin vuodot • tarkistaa sähkölaitehäiriöt • tarkistaa hydrauliikkajärjestelmän häiriöt • tarkistaa jarrujen toimintahäiriöt • tarkistaa voimansiirtojärjestelmän toimivuuden ja nivelien kunnon • hallitsee ajankäytön vian etsinässä ja vikadiagnoosin tekemisessä.

Opiskelija valmistelee ja osallistuu linja- tai kuorma-auton hinaamisen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa hinaukseen käytettävän ajoneuvon sopivuuden hinaukseen • varustaa hinaukseen käytettävän ajoneuvon tarvittavilla työkaluilla, aineilla ja välineillä • huomioi työturvallisuuden ja ergonomian sekä käyttää suojaimia • varmistaa vetopuomin tai vaijerin kiinnityksen • tilaa tarvittaessa hinausauton • käsittelee hinauksessa ajoneuvoa oikein • ottaa muut tienkäyttäjät huomioon liikenteessä • käyttää tai ohjeistaa tarvittaessa moottorin käyttämisen hinattavassa ajoneuvossa hinauksen aikana • tietää vastuunsa hinattavan ajoneuvon kuljettajana • hallitsee ajankäytön hinauskuntoon saattamisessa.

Opiskelija tekee kuljettajalle kuuluvia korjaustoimia.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii korjausohjeiden mukaisesti • antaa apuvirtaa toiseen ajoneuvoon • erottaa ajoneuvoon kuuluvat nesteet ja öljylaadut • lisää nesteitä ja öljyjä oikean määrän • vaihtaa tai antaa ohjeet polttimonvaihtoon • vaihtaa tai antaa ohjeet sulakkeiden ja releidenvaihtoon • vaihtaa tai antaa ohjeet renkaanvaihtoon • vaihtaa vesi- tai hydrauliikkaletkun • lukee ajoneuvosta vikakoodin • vaihtaa tai antaa ohjeet suodattimienvaihtoon • vaihtaa tai antaa ohjeet kiilahihnanvaihtoon • hallitsee ajankäytön työtehtävässä.

Opiskelija huolehtii työympäristöstä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• käyttää ajoneuvon suojaamiseen tarkoitettuja välineitä • käyttää henkilösuojaimia oikein • pitää työympäristön siistinä • lajittelee jätteet oikein • noudattaa työturvallisuussäädöksi • käyttää oikeita työvälineitä ja huolehtii niiden kunnosta sekä järjestyksestä • huolehtii ajoneuvon puhtaudesta • kunnostaa ajoneuvon varusteita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla linja- tai kuorma-auton huolto- ja kunnossapitotehtäviä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Kaupan ja teollisuuden tavarakuljetukset, 60 osp (200596)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa kaupan ja teollisuuden tavarakuljetuksen
- lastaa ja purkaa lastin
- suorittaa kuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa kaupan ja teollisuuden tavarakuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • liikkuu ja kuljettaa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää terminaalialueella turvallisesti ja varmistaa lastauspaikan tai lastauslaiturin sijainnin • pysäköi ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän ohjeiden mukaisesti lastauspaikalla terminaali-, kaupan - tai teollisuuslaitoksen alueella • varmistaa ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän paikallaan pysymisen lastauspaikalla • huomioi kuormatilan sopivuuden kuljetettaville tuotteille • valmistaa kuormatilan lastausta varten • huomioi kuormatilan siisteyden ja lämpötilan • suorittaa kuormatilojen puhdistuksen tai desinfioinnin ohjeiden ja määräysten mukaisesti • vastaanottaa kuljetussuunnitelman • varmistaa kuljetettavan tavaran oikeellisuuden verraten tietoja lähetyksen tietoihin • selvittää lähtevän tavaran määrän ja lastausohjeen • selvittää käyttämänsä ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän massat, mitat ja kantavuuden • valmistaa lastukseen käytettävän kuormankäsittelylaitteen käyttökunnon • huomioi erityiskäsiteltävät tavarat • varmistaa kuormatilan lämmönsäätelylaitteen toiminnan • osaa esilämmittää ja -jäähdyttää kuormatilan • varmistaa sidontavälineiden kunnon ja määrän • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • suorittaa sähköiset kirjaukset ja kirjaa dokumentit • hallitsee ajankäytön valmistellessaan ajoneuvon.

Opiskelija lastaa ja purkaa lastin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa ADR ajoluvan vaatimat lähetykset • suorittaa lastauksen oikein huomioiden yhteenkuormausmääräykset • sijoittelee lastin kuormatilaan purkujärjestyksen, muodon, sisällön ja kantavuuden mukaisesti • hallitsee tavaran, tuotteiden, koneiden ja laitteiden huolellisen lastaamisen ja purkamisen • vie lastauksen ja purkamisen sähköisen tiedon tietojärjestelmään • kirjaa järjestelmään poikkeamat • suorittaa lastin oikean sidonnan ja varmistaa sidonnan • huomioi työturvallisuuden ja ergonomian työskentelyssään • käyttää lastauksessa ja lastin purkamisessa oikein ja työturvallisesti trukkia, haarukkavaunua, kappaletavaranostinta ja/tai muita lastaukseen ja lastin purkamiseen käytettäviä laitteita, -koneita ja/tai välineitä • selvittää vastuunsa lastaamisen ja lastin purkamisessa • kirjaa omavalvonnan edellyttämät lämpötilat • valvoo tai huolehtii ajoneuvon valvonnasta lastauksen ja purun aikana • lajittelee jätteet ja huolehtii ympäristön siisteydestä • hallitsee lastaamiseen ja purkamiseen käytetyn ajan.

Opiskelija kuljettaa tavaraa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • havainnoi ja raportoi vaarallisista ja kalustoa vaurioittavista tienkohdista, liukkauden eston ja valaistuksen puutteista • noudattaa lainsäädäntöä, asetuksia, määräyksiä ja ohjeita lämpötilan seurannan, hygienian ja omavalvonnan osalta • työskentelee tiedostaen vastuunsa vastaanottaessaan, kuljettaessaan ja luovuttaessaan lähetystä • ottaa huomioon lastin ja ajonopeuden vaikutukset ajoneuvon käyttäytymiseen • varmistaa kuljetuksen aikana ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kuormatilojen lämmitys-/kylmälaitteen toiminnan • osaa varmistaa kuormatilaan jäävän lastin tarkoituksenmukaisella tavalla • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävässä.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja henkilökunnan kanssa • tunnistaa ja huomioi asiakkaiden tarpeet • neuvoo, opastaa ja tiedottaa asiakkaita • osaa tarjota yrityksen palvelurakenteen mukaisia ratkaisuja asiakkaalle • osaa ratkaista ongelmatilanteita käytettävissä olevin keinoin • toimii asiakaskohtaisten ohjeiden mukaan • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • osaa kertoa asiakkaalle rahditushinnoittelunperusteet • kirjaa ajoneuvopäätteelle tai tietojärjestelmään asiakkaan esittämät poikkeamat • liikkuu ja kuljettaa ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmää terminaalialueella ja asiakaskohteissa turvallisesti ja annettujen ohjeiden mukaisesti • käyttää asiakkaan edellyttämiä turva- ja suojavarusteita • luo toiminnallaan luotettavan kuvan edustamastaan yrityksestä ja kuljetusliikkeelle kuljetettavaksi luovutetusta tavarasta ja tuotemerkistä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • huomioi kuljetettavan tavaran vaateet • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän kaupan tai teollisuuden tavarakuljetustehtävässä kuorma-autolla tai ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa kappaletavara- tai elintarvikekuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Kehitystehtävän suunnittelu, 20 osp (200597)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa kehittämisen kohteita
- suunnitella kehitystehtävän
- esitellä kehitystehtävän.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa kehittämisen kohteita.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kartoittaa ja arvioi kehittämisen kohteita ja tarpeita omalla vastuualueellaan tai työpaikalla • priorisoi kehittämisen kohteita ja tarpeita omalla vastuualueellaan tai työpaikalla • valitsee kehitystehtävän ja perustelee aihealueen valinnan.

Opiskelija suunnittelee kehitystehtävän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• asettaa kehitystehtävälle tavoitteet • laatii kattavan ja perustellun selvityksen kehitystehtävän aiheen hyödyistä ja haitoista • selvittää aiheeseen liittyvät työturvallisuusveikutukset • määrittää kehitystehtävälle taloudelliset ja toiminnalliset resurssit • käyttää saatavilla olevia tieto- ja henkilöresursseja • suunnittelee kehitystehtävälle realistisen aikataulun • laatii kehitystehtävästä toteuttamiskelpoisen kirjallisen suunnitelman. • selvittää aiheeseen liittyvät säädökset

Opiskelija esittelee kehitystehtävän.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• esittelee päättäville tahoille kehitystehtävän ja suunnitelman sen toimeenpanosta • tekee johtopäätökset kehitystehtävän tulosten hyödynnettävyydestä • arvioi omaa kehittämisosaamistaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla omaan vastuualueeseen tai yritykseen keskeisesti kytkeytyvän kehitystehtävän. Opiskelija laatii toteuttamiskelpoisen suunnitelman ja esittelee kehitystehtävän ja johtopäätökset kehitystehtävän tulosten hyödynnettävyydestä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Kuljettajana toimiminen, 40 osp (200598)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella kuljettajan työpäivään kuuluvat työtehtävänsä
- tarkistaa ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden liikenne- ja toimintakelpoisuuden
- työskennellä työturvallisesti ja ergonomisesti
- huolehtia työympäristöstä
- huomioida oman työpaikkansa organisaation, laadun ja johtamisen vaatimukset työtehtäväänsä liittyen
- toimia korkean ammattietiikan mukaisesti
- toimia osana työyhteisöä kehittäen sen toimintaa
- sitoutua työhön ja asiakaspalveluun
- noudattaa alan lainsäädäntöä, ohjeita ja määräyksiä
- toimia poikkeustilanteissa
- tehdä työvuoron päättymiseen liittyvät työt

Lisäksi opiskelija suorittaa

- C tai CE tai D -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee työtehtävänsä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee perustellun arvion omasta ajo- ja työkunnostaan huomioiden ravinnon ja levon merkityksen • selvittää kattavasti työtehtävien sisällön • tekee toteuttamiskelpoisen reitti- ja aikataulusuunnitelman huomioiden reitin rajoitteet käytettävän ajoneuvon ja kuljetustehtävän mukaan • arvioi sää- ja keliolosuhteiden vaikutukset ajoneuvon käyttäytymiseen • selvittää ajoneuvon mitat ja massat • laskee ajoneuvon lastista kertyvän massan ja kokonaismassan • hankkii päivitettyä lisätietoa työtehtävistä • hankkii päivitettyä lisätietoa työtehtävistä.

Opiskelija tarkistaa ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden liikenneturvallisuuden ja toimintakelpoisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa kuljettajan työtehtävien hoitamiseen tarvittavat asiapaperit ja dokumentit • varmistaa ajoneuvon soveltuvuuden kuljetustehtävään ja varustelee sen kuljetustehtävän edellyttämällä tavalla • varmistaa ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän liikenne- ja toimintakelpoisuuden • varmistaa varusteiden ja lisälaitteiden toimintakunnon • kirjaa ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden puutteet • tekee huolto- ja korjaustarpeesta kuljettajalle kuuluvat ilmoitukset yrityksen vastuuhenkilöille • hankkii tietoa ajoneuvon huolto-ohjelmasta • varmistaa käyttöönottamansa ajoneuvon osalta huolto-ohjelman toteutumisen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• välttää työturvallisuusriskejä • osoittaa ymmärtävänsä fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkityksen ammatissa jaksamiseen • tunnistaa fyysiset riskit ja ennalta ehkäisee ne • havainnoi ja raportoi toiminta-alueensa turvallisuuteen liittyvistä puutteista • noudattaa työsuojelu- ja työturvallisuusmääräyksiä ja lainsäädäntöä • varmistaa työtehtävässään tarvittavien turvallisuutta ja ergonomiaa parantavien välineiden mukanaolon • käyttää työssään ergonomisia työtapoja ja välineitä • nousee ajoneuvoon tai poistuu sieltä turvallisesti ja ergonomisesti oikein • säätää ergonomisen ajoasennon • tunnistaa ja tietää toiminnan läheltäpiti - ja vahinkotilanteessa • arvioi oman toimintansa mahdollisuuksia vaikuttaa ongelmien, haitallisten tapahtumien ja tapaturmien syntymiseen • arvioi ja tekee kehittämisehdotuksia työympäristön turvallisuudesta ja työskentelyn ergonomiasta • arvioi ulkopuolisten voimien vaikutusta ongelmien, haitallisten tapahtumien ja tapaturmien syntymiseen.

Opiskelija huolehtii työympäristöstä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huolehtii ajoneuvon, työvälineiden ja työpisteen kunnosta ja siistiydestä • toimii kuljetussopimuksen edellyttämällä tavalla ympäristövaatimukset huomioiden • noudattaa ajoneuvon päästöjen osalta ympäristönsuojeluvaatimuksia ja -maakohtaisia ohjeita • käyttää ajoneuvoa huomioiden sen aiheuttamat haitat ympäristölle.

Opiskelija huomioi oman työpaikkansa organisaation, laadun ja johtamisen vaatimukset työtehtäväänsä liittyen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• esittelee yrityksen organisaation rakenteen ja toiminnan • arvioi toiminnassaan laatutekijöitä yritys, asiakas ja sidosryhmiä huomioiden • vertailee oman yrityksen kilpailukykyä kuljetusmarkkinoilla.

Opiskelija toimii korkean ammattietiikan mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• asennoituu tehtäväänsä vastuullisesti • toimii yrityksen arvojen ja laatutekijöiden mukaisesti • arvostaa omaa ammattiaan ja ammattitaitoaan parantaen ammattinsa arvostusta omalla toiminnallaan • luo myönteistä kuvaa yrityksestä ja koko toimialasta omalla toiminnallaan • toimii työyhteisössä yhteistyötä kehittäen.

Opiskelija toimii osana työyhteisöä kehittäen sen toimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi realistisesti omaa ammattitaitoaan • toimii osana työyhteisöä vastuullisesti ja suvaitsevaisesti osoittaen joustavuutta ja yhteistyökykyisyyttä • tunnistaa ja työskentelee työsuhteeseensa kuuluvien vastuiden ja velvollisuuksien mukaan • ottaa vastuun työssään työyhteisön kehittämisestä ja työhyvinvoinnin edistämisestä • toimii ongelma- ja ristiriitatilanteissa seuraukset minimoiden • kehittää taitojaan työympäristön, toimialan ja yhteiskunnan muuttuessa elinikäisten oppimisperiaatteiden mukaan • hoitaa kuljetustehtävään liittyvän toimenpiteen suomen- tai ruotsin- lisäksi englanninkielellä.

Opiskelija sitoutuu työhön ja asiakaspalveluun.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osoittaa asenteellaan työskentelevänsä yrityksen arvojen mukaisesti • osoittaa toiminnallaan sitoutuneisuutensa yrityksen ja oman toimintansa kehittämiseen • huomio työskentelyssään syntyvät kustannusvaikutukset yrityksen talouteen • havainnoi ja tekee kehittämisehdotuksen yrityksen laadullisten ja tuloksellisten tavoitteiden parantamiseksi • kehittää omaa työskentelyään laadun varmistamiseksi • kertoo asiakkaalle yrityksen palvelutarjonnan • kertoo oikeutensa ja velvollisuutensa työntekijänä sekä alansa keskeisten työehtojen merkityksen • hallitsee yrityksen toiminnassa olevien digitaalipalvelujen ja -järjestelmien käytön.

Opiskelija noudattaa alan lainsäädäntöä, ohjeita ja määräyksiä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• esittää omaan ajo-oikeuteen, ammattipätevyyteen ja työtehtäviin vaadittavat luvat • selvittää kuljetustehtävään vaikuttavien lupien ja sopimusten sisällöt • toimii tieliikenteeseen sekä ajoneuvoon liittyvän lainsäädännön mukaisesti • toimii työaikasäädösten mukaisesti • toimii ajo- ja lepoaikasäädösten mukaisesti • käyttää oikein ajopiirturia tai ajopäiväkirjaa säädösten ja työtehtävän vaatimusten mukaisesti • noudattaa säädösten mukaisia velvollisuuksia työtekijänä.

Opiskelija toimii poikkeustilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi työvuoron aikana tapahtuvien muutosten vaikutuksen työ-, ajo- ja lepoaikoihin sekä tiedottaa muutoksista työnjohtoa ja asiakkaita • toimii yrityksen ohjeiden mukaan ja ilmoittaa sairastumisestaan minimoimalla seuraukset • toimii yrityksen ohjeiden mukaan ja ilmoittaa työtapaturmasta minimoimalla seuraukset • toimii ohjeiden mukaan ja estää lisävahinkojen syntymisen ympäristöonnettomuustilanteissa minimoimalla seuraukset • toimii ohjeiden mukaan ja estää lisävahinkojen syntymisen liikenneonnettomuus- ja vahinkotilanteissa minimoimalla seuraukset • hallitsee ensiavun antamisen tavallisimmissa ensiapua vaativissa tilanteissa • hallitsee alkusammutuksen ajoneuvopalotilanteessa • osaa evakuoinnin onnettomuustilanteessa • osoittaa toimivansa yrityksen eduksi minimoimalla seuraukset • toimii ohjeiden mukaan vahinkotilanteissa ja tietää yrityksessä käytettävän vakuutusturvan • toimii rikollisuusuhat huomioiden ja ehkäisee omalla toiminnallaan niiden esiintymismahdollisuutta • kertoo kuinka uhka- ja väkivaltatilanteessa toimisi minimoiden seuraukset.

Opiskelija tekee työvuoron päättymiseen liittyvät työt.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huolehtii ajoneuvon ja sen varusteiden kunnosta ja siisteydestä luovuttaessaan ajoneuvon käytöstään • antaa työn jatkamisen kannalta tarpeelliset tiedot työnjohtoon tai seuraavalle työtekijälle • tekee kuljetustehtävään ja työpäivään liittyvät kirjaukset • jättää ajoneuvon turvalliseen paikkaan • varmistaa ajoneuvon paikallaan pysymisen ja lukitsee sen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistelemalla sekä päättämällä työpäivänsä ja toimimalla työyhteisössä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Työ

suoritetaan joko omana työprosessinaan tai osana muuta kuljetustehtävää. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Kuljetusalan perustason ammattipätevyyden laajennus, 15 osp (400016)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelijan on

- suoritettava perustason ammattipätevyys Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen kuljettajien vaatimusten mukaisesti sellaisena kuin se on viety Suomen kansalliseen lainsäädäntöön (laki 273/2007 ja asetus 640/2007).

Perustason ammattipätevyyskoulutuksen laajennusta suoritettaessa koulutuksen keston on oltava 70 tuntia. Kunkin opiskelijan on saatava vähintään 5 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asian-omaisen luokan 91/439/ETY direktiivissä vahvistetulla ajoneuvolla. Osat, 1.4; 2.2; ja 3.7 ovat pakollisia suoritettaessa tavaraliikenteen ammattipätevyyttä ja osat 1.5; 1.6; 2.3; ja 3.8 suoritettaessa henkilöliikenteen ammattipätevyyttä.

Perustason ammattipätevyyden nopeutetun koulutuksen keston on oltava 35 tuntia. Kunkin opiskelijan on saatava vähintään 3 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asianomaisen luokan 91/439/ETY direktiivissä vahvistetulla ajoneuvolla. Osat, 1.4; 2.2; ja 3.7 ovat pakollisia suoritettaessa tavaraliikenteen ammattipätevyyttä ja osat 1.5; 1.6; 2.3; ja 3.8 suoritettaessa henkilöliikenteen ammattipätevyyttä.

Arviointi

Opiskelija suorittaa kokeen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• säädetty opetus on saatu • kaikista kysymyksistä pitää olla yhteensä vähintään 75 % oikein • kieli on suomi tai ruotsi

Ammattitaidon osoittamistavat

Koe saadaan suorittaa vaiheittain kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa tai näytön yhteydessä, kun kysymys on mainitun lain 15 §:n 1 momentin mukaisesti järjestettävästä kokeesta. Koe on kirjallinen. Koe saadaan järjestää suullisesti näytön yhteydessä tai jos se erityisestä syystä, kuten kokelaan lukihäiriön vuoksi, katsotaan tarpeelliseksi. Kokeen on sisällettävä vähintään yksi kysymys oppiaineiden jokaista tavoitetta kohden.

2.13. Kuljetusalan perustason ammattipätevyys, 10 osp (400015)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelijan on

- suoritettava perustason ammattipätevyys Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen kuljettajien vaatimusten mukaisesti sellaisena kuin se on viety Suomen kansalliseen lainsäädäntöön (laki 273/2007 ja asetus 640/2007). Perustason ammattipätevyyskoulutuksen keston on oltava 280 tuntia. Kunkin opiskelijan on saatava vähintään 20 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asianomaisen luokan 91/439/ETY direktiivissä vahvistetulla ajoneuvolla. Perustason ammattipätevyyden nopeutetun koulutuksen keston on oltava 140 tuntia. Kunkin opiskelijan on saatava vähintään 10 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asianomaisen luokan 91/439/ETY direktiivissä vahvistetulla ajoneuvolla.

Arviointi

Opiskelija suorittaa kokeen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• säädetty opetus on saatu • kaikista kysymyksistä pitää olla yhteensä vähintään 75 % oikein

Ammattitaidon osoittamistavat

Koe saadaan suorittaa vaiheittain kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa tai ammattiosaamisen näytön tai näyttötutkintosuorituksen yhteydessä, kun kysymys on mainittu lain 15 §:n 1 momentin mukaisesti järjestettävästä kokeesta. Koe on kirjallinen. Koe saadaan järjestää suullisesti näytön yhteydessä tai jos se erityisestä syystä, kuten kokelaan lukihäiriön vuoksi, katsotaan tarpeelliseksi. Kokeen on sisällettävä vähintään yksi kysymys oppiaineiden jokaista tavoitetta kohden.

2.14. Kuljetusalan työnjohtajana toimiminen, 50 osp (200599)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia työlainsäädännön, työehtosopimusten ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti
- toimia työnjohdollisen roolinsa vastuiden ja velvollisuuksien mukaan
- kommunikoida ja toimia sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien sekä asiakkaiden kanssa.

Arviointi

Opiskelija toimii työlainsäädännön, työehtosopimusten ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti.

	Toimintatavat
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toteuttaa päivittäistoimenpiteitä työyhteisön tavoitteiden ja työlainsäädännön mukaisesti • varmistaa oman vastuualueensa päivittäisen toiminnan sujuvuuden • käyttää alalla tai omassa työyhteisössä yleisesti käytössä olevaa toiminnanohjausjärjestelmää • raportoi vastuualueensa poikkeamista esimiehelle tai työyhteisössä sovitun tavan mukaisesti • arvioi työtapoja ja tekee kehittämisehdotuksia vastuualueensa toimintoihin.

Työvuorosuunnittelu	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• laatii kuljettajan kahden viikon työvuorosuunnitelman työehtosopimusten mukaisesti • noudattaa työvuorosuunnittelussa työaikasäädöksiä sekä EU:n ajo- ja lepoaikaasetuksia • suunnittelee ja ohjaa vastuualueensa henkilöstö- ja kalustoresursseja kustannustehokkaasti • suunnittelee työmäärät ja -ajat kustannustehokkaasti ja tasapuolisesti sekä ottaa huomioon yksilölliset resurssit ja erityisosaamisen • huomioi henkilöstön työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen liittyvät tekijät työvuoroja laatiessaan • varautuu työvuorosuunnittelussa yleisimpiin poikkeamatilanteisiin, esimerkiksi poissaoloihin ja kaluston vajaukseen.

Poikkeamiin reagointi	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• organisoi kuljetukset uudelleen ongelmatilanteissa ja muutoksissa esimerkiksi ajoaikojen täyttymisen, huonojen sääolosuhteiden tai sairaustapausten johdosta • reagoi työvuorosuunnittelujakson poikkeamiin kustannustehokkaalla tavalla ja säännösten mukaisesti • hoitaa vastuualueensa tekniset ongelmatilanteet työyhteisössä sovitun tavan mukaisesti • neuvoo vahinkoilmoituksen tai varauman tekemisessä • raportoi poikkeamista esimiehelleen tai työyhteisön toimintatapojen mukaisesti.

Työturvallisuus	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii yrityksen työsuojelun toimintaohjelman mukaisesti • huolehtii työsuojelu- ja työturvallisuutta koskevan lainsäädännön noudattamisesta esimiehen työsuojeluvastuun mukaisesti • toteuttaa toimissaan työyhteisönsä ympäristö- ja turvallisuuspolitiikkaa • osallistuu riskikartoituksen laadintaan tai päivittämiseen • neuvoo kuljettajia järjestyksenpidossa joukkoliikenteessä tai tavaraliikenteeseen kohdistuvista uhkatekijöistä ja rikollisuudesta • neuvoo kuljettajia liikenneonnettomuus- tai ajoneuvopalotilanteissa sekä hoitaa tarvittavat jälkitoimenpiteet • toteuttaa ja neuvoo työyhteisön ohjeiden mukaisesti toimintaa onnettomuus- ja väkivaltatilanteissa • neuvoo tapaturmailmoituksen tekemisessä ja tekee työtapaturman edellyttämät viranomaisilmoitukset • raportoi havaitsemansa turvallisuuspuutteet ja -poikkeamat työyhteisössä sovittuja menetelmiä noudattaen • huolehtii ja kehittää toimintaa päivittäisessä työssään riskien minimoimiseksi.

Henkilön terveydestä ja toimintakyvystä huolehtiminen	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• opastaa sairastumistapauksissa henkilöstöä yrityksen toimintatavoissa • neuvoo ja ohjaa ajoneuvojen ja laitteiden ergonomisessa käytössä • seuraa työhyvinvoinnin kehittämiseen liittyviä mittareita ja tunnuslukuja sekä raportoi poikkeamista työyhteisössä sovitulla tavalla • tuntee yrityksen varhaisen tuen toimintamallin ja osaa toimia sen mukaisesti • kertoo ja osaa perustella henkilöstölle sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kustannuksista ja seurauksista yritykselle.

Opiskelija toimii työnjohdollisen roolinsa vastuiden ja velvollisuuksien mukaisesti.

Henkilöstön johtaminen	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• seuraa ja valvoo työnantajaa ja työntekijää koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien noudattamista omalla vastuualueellaan • käyttää työnantajan direktio-oikeutta työsopimuslain mukaisesti • hoitaa vastuualueensa henkilöstöön liittyvät ongelmatilanteet • toteuttaa kokoukset tai palaverit omalla vastuualueellaan • osaa neuvoa työehtosopimusten sisällön toteutumiseen liittyvissä asioissa ja noudattaa sopimusten sisältöjä omassa toiminnassaan • neuvoo kuljettajia ja henkilöstöä palkanmaksuun, lomiin, työaikoihin ja henkilöstön työsuhdeasioihin liittyvissä asioissa • toimii työyhteisössä tasapuolisesti ja ottaa huomioon iän, sukupuolen ja monikulttuurisuuden vaikutuksen työyhteisön toimintaan • edistää omalla toiminnallaan hyvää työilmapiiriä ja työmotivaation ylläpitoa • kannustaa työyhteisöä käyttäytymis- ja toimintaperiaatteiden noudattamisessa sekä edistää henkilöstön sitouttamista työyhteisön tavoitteisiin • antaa kannustavaa ja rakentavaa palautetta • kehittää yhdessä työntekijöiden ja yrityksen kanssa työyhteisön pelisääntöjä.

Työhön perehdyttäminen	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• esittelee yrityksen ja sen toiminnan • kertoo yrityksensä sijoittumisen logistisessa ketjussa ja nimeää keskeiset asiakkaat, sisäiset ja ulkoiset sidosryhmät sekä kilpailijat • perustelee vastuualueensa henkilöstölle työtehtävien merkityksen logistisessa ketjussa • perehdyttää työntekijät oikeisiin ja turvallisiin työskentelytapoihin omalla vastuualueellaan • huolehtii perehdytyksen dokumentoinnista • neuvoo kuljettajia kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyteen sekä muihin kuljettajalta vaadittaviin pätevyyksiin liittyen • neuvoo ja kannustaa kuljettajia noudattamaan taloudellisen ajon periaatteita • perehdyttää kuljettajia rahdituspersusteissa tai rahastus- tai maksujärjestelmien käytössä • neuvoo ja ohjaa kuljettajia oikeissa ja turvallisissa toimintatavoissa eri toimintaympäristöissä esimerkiksi varikolla, varastossa tai terminaalissa • kertoo poikkeus- tai vahinkotilanteiden toimintaohjeet • neuvoo ja valvoo digitaalisen ja analogisen ajopiirturin sekä ajopäiväkirjan lainsäädännön mukaisessa käytössä • seuraa vastuualueensa henkilöstölle perehdytettyjen asioiden toteutumista • ottaa perehdyttämisessä huomioon myös työharjoittelijat.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee oman vastuualueensa henkilöstön osaamisen sekä vahvuudet ja kehittämisen kohteet • tekee ehdotuksia koulutustarpeista ja osaamisen kehittämisen kohteista ja ottaa huomioon elinikäisen oppimisen • neuvoo ja ohjaa henkilöstöä työskentelyyn ja työn kehittämiseen liittyvissä asioissa • osallistuu kehityskeskustelujen toteuttamiseen • osallistuu omalla asiantuntemuksellaan rakentavasti työn kehittämiseen • ehdottaa henkilöstölle sopivia kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyssäädöksen mukaisia koulutuspäiviä • kehittää henkilöstön osaamista yrityksen toimintatavan mukaisesti.

Työnjohdollisten taitojen kehittäminen	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee oman ajankäytön toiminnan kannalta tehokkaasti • arvioi toimintaansa ja osaamistaan työnjohtajana saavutettujen tulosten ja palautteen perusteella • arvioi oman työn merkitystä yrityksessä ja logistisessa ketjussa • kartoittaa omasta toiminnastaan kehittämisen kohteita ja mahdollisuuksia sekä edistää omalla toiminnallaan niiden toteutumista • tekee suunnitelman oman työnjohdollisen toimintansa kehittämiseksi saadun palautteen ja tulosten mukaisesti • sopeutuu muuttuviin olosuhteisiin ja ottaa huomioon elinikäisen oppimisen • seuraa alan kehitystä ja huomioi sen työyhteisössä sekä työtehtävien kehittämisessä.

Opiskelija kommunikoi ja toimii sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien sekä asiakkaiden kanssa.

Yhteistyö ja viestintätaidot	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee työtehtäviensä edellyttämän suomen tai ruotsin kielen suullisen ja kirjallisen esitystaidon • keskustelee tyydyttävästi jollakin vieraalla kielellä päivittäistoimintojen yhteydessä • käyttää sujuvasti toimialalle ja yritykselle tyypillisiä tiedonhaku- ja viestintävälineitä sekä tietoteknisiä ratkaisuja • tiedottaa oman vastuualueensa asioista työyhteisön toimintamallin mukaisesti • noudattaa henkilö-, liike- ja ammattisalaisuuksiin liittyvää vaitiolovelvollisuutta.

Asiakaspalvelu	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii asiakaslähtöisesti ottamalla huomioon asiakaspalvelun vaikutuksen yrityksen tulokseen • rakentaa ja ylläpitää asiakas-, palvelu- ja yhteistyöverkostoja omalla vastuualueellaan • esittelee asiakkaalle yrityksensä palvelutarjontaa • neuvoo asiakasta kuljetuksiin, tilausajoihin, reitteihin, linjoihin tai logistisiin ratkaisuihin liittyen • neuvoo ja ohjaa asiakasta kuljetuksiin liittyvässä asioinnissa • huomioi asiakaspalvelutehtävässä tietosuojaa ja sopimusoikeutta koskevat säädökset • toimii kuluttajasuojalain velvoitteiden mukaisesti • raportoi oman vastuualueensa asiakaspalvelun tuloksista ja poikkeamista työyhteisön käytäntöjen mukaisesti • hoitaa asiakaspalautteita ja reklamaatioita suullisesti ja kirjallisesti • arvioi työn laatua ja tuloksia asiakaspalautteen mukaisesti sekä kehittää toimintaa niiden pohjalta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kuljetusalan työnjohdollisissa tehtävissä. Sen lisäksi opiskelija laatii kuljettajan kahden viikon työvuorosuunnitelman. Opiskelija tekee henkilökohtaisen kehittymissuunnitelman työnjohdollisten taitojen kehittämiselle. Opiskelija esittelee yrityksen toiminnan, keskeiset asiakas- ja sidosryhmäsuhteet ja yrityksen palveluntarjonnan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.15. Kuljetustoimintojen suunnittelu ja organisointi, 50 osp (200600)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käyttää vaatimusten ja määräysten mukaista kalustoa
- hyödyntää henkilöstö- ja kalustoresurssit
- suunnitella ja organisoida kuljetuksia.

Arviointi

Opiskelija käyttää vaatimusten ja määräysten mukaista kalustoa.

Kalusto ja työvälineet	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee alalla yleisimmin käytettävän ajoneuvokaluston • määrittelee tavaraliikenteen tai henkilöliikenteen eri toimintamallit • neuvoo ja ohjaa henkilöstöä ajoneuvoihin ja työvälineiden turvalliseen ja oikeaan käyttöön liittyen • valitsee käytettävän kaluston talouden, tehokkuuden ja kuljetusten vaatimusten perusteella • neuvoo ja huolehtii kuormansidonnan tai matkustajien turvallisuusmääräyksiä koskevan lainsäädännön noudattamisesta • huolehtii tavaraliikennelain tai joukkoliikennelain säädösten noudattamisesta kuljetuksessa.

Kaluston seuranta ja huolto	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• seuraa kaluston kuntoa sekä reagoi ajoneuvoissa tai laitteissa esiintyviin vikoihin • huolehtii huoltojen toteutumisesta yrityksen toiminnan kannalta optimaalisena ajankohtana • tilaa kaluston huoltoon liittyvät korjauspalvelut • tunnistaa vastuualueensa kaluston seurantaan ja huoltoon liittyvät kehittämisalueet • huolehtii käytössä olevan kaluston liikenneturvallisuudesta.

Opiskelija hyödyntää henkilöstö- ja kalustoresurssit.

Resurssien optimointi	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee ja ohjaa vastuualueensa henkilöstö- ja kalustoresursseja kustannustehokkaasti • käyttää kuljetusalalla käytössä olevia seurannan apuvälineitä työtehtävissään • seuraa henkilöstö- ja kalustoresurssien käyttöastetta omalla vastuualueellaan • kehittää oman vastuualueensa työprosesseja ja työtehtäviä kilpailukyvyn ja tuottavuuden parantamiseksi • kartoittaa henkilöstötarpeen suhteessa työmäärään.

Talouden ja tehokkuuden huomiointi	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee toimialan ja oman yrityksen tulonmuodostuksen ja kustannusrakenteen • määrittelee oman vastuualueensa kustannusrakenteen • seuraa vastuualueensa talouden ja tehokkuuden tunnuslukuja • arvioi oman työn vaikutuksia yrityksen taloudelle ja kilpailukyvylle • työskentelee tulos- ja tavoitetietoisesti yrityksen kilpailukyvyn ja tuottavuuden parantamiseksi • reagoi poikkeamiin sekä raportoi niistä työyhteisön toimintatavan mukaisesti • tarkastaa vastuualueensa työntekijöiden työtunti-ilmoitukset palkanlaskentaa varten • tekee kehittämisehdotuksia taloudellisemman ja tehokkaamman kaluston, henkilöstön tai työvälineiden käytöstä.

Opiskelija suunnittelee ja organisoi kuljetuksen.

Kuljetuksen suunnittelu	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee käytettävän ajoneuvokaluston lakien, asetusten ja tilaajan vaatimusten mukaisesti • suunnittelee kuljetuksen kustannustehokkaasti • ottaa huomioon kuljetuksen suunnittelussa asiakkaan tai tilaajan laatuvaatimukset ja aikataulun • huomioi suunnittelussa logistiikan sekä rahti- ja joukkoliikennejärjestelmän erityismääräykset • ottaa huomioon kuljetuksessa ja sen toteuttamisessa vaadittavat erityisluvat ja -määräykset sekä koulutukset • pyrkii ennakoimaan inhimilliset tekijät ja suorituskyvyn rajoitukset kuljetuksen toteutuksessa • suunnittelee kuljetuksen ja reitin kustannustehokkaasti ja säädösten mukaisesti • laatii kotimaahan tai ulkomaille suunnatun kuljetuksen suunnitelman • laskee kuljetuksen kokonaiskustannuksen ja laatii toteuttamiskelpoisen tarjouksen.

Kuljetuksen organisointi ja toteutus	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toteuttaa ja optimoi päivittäiset kuljetustoimenpiteet ennalta laadittujen aikataulujen pohjalta ottamalla huomioon mahdolliset muutokset • organisoi työtehtävät tehokkaasti ja taloudellisesti työlainsäädännön mukaisesti • ohjeistaa kuljettajia kuljetuksiin, tilauksiin tai tilausajoihin liittyen • neuvoo kuljettajia ja asiakkaita rahti- ja kuljetusasiakirjoihin sekä vaarallisien aineiden kuljetuksiin liittyen • hoitaa viestintää kuljettajien, asiakkaiden tai alihankkijoiden suuntaan • valvoo tilaajan asettamia laatuvaatimuksia ja aikatauluja • valvoo ajo- ja lepoaikojen sekä työaikojen noudattamista • tallentaa digitaalisen ajopiirturin ja/tai kuljettajakortin tiedot käytettävään järjestelmään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kuljetustoimintojen suunnittelu- ja organisointitehtävissä. Sen lisäksi opiskelija suunnittelee ja organisoi kuljetuksen itsenäisesti yrityksen toimintatavan mukaisesti ja laatii kuljetukselle toteuttamiskelpoisen tarjouksen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.16. Maa-aineskuljetukset, 60 osp (200601)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa maa-aineskuljetuksen
- lastata ja purkaa maa-aineksia
- suorittaa maa-aineskuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimia taukopaikalla

- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa maa-aineskuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • suorittaa mahdolliset sähköiset kirjaukset ja kirjaa dokumentit • selvittää rahdinkuljetussopimuksen • varmistaa maaston pitävyyden • ajoneuvoyhdistelmän, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen huomioiminen • osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän.

Opiskelija kuljettaa maa-ainesta.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • ottaa huomioon ajonopeuden ja lastin merkityksen liikenneturvallisuuteen ja ajoneuvon tai -yhdistelmän käyttäytymiseen • osaa käyttää ajoneuvossa olevia ajoneuvon etenemistä vaativissa olosuhteissa edistäviä varusteita • arvioi olosuhteen merkityksen, pihojen- ja maapohjan kantavuuden ajaessaan tien ulkopuolisilla alueilla • huolehtii vahingoittuneiden alueiden kuntoon saattamisesta • huomio kuljetuksen aikana muuttuvat olosuhteet • havainnoi ja raportoi toimintaympäristön poikkeamat vaaralliset ja kalustoa vaurioittavat tieympäristöt, liukkauden eston puuttumisen ja valaistuksen puutteet • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • käyttää kuljetuksen aikana ajoneuvolle soveltuvia reittejä sekä ottaa huomioon kelin ja kuljetuksen aikataulun • tiedostaa olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija lastaa ja purkaa maa-aineksia.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi tien kunnon ja maasto-olosuhteet ottaen huomioon niistä johtuvat ajoneuvolle aiheutuvat vahinkoriskit sekä hiekotus- ja ketjutustarpeen • asentaa ketjutustarpeen ilmetessä ketjut oikein akseleille • lastaa ajoneuvoyhdistelmän maa-ainesten kuormaamiseen soveltuvalla työkoneella kuljetustilauksen mukaisesti oikealla maa-aineksella ajoneuvoyhdistelmän kantavuuden huomioiden • ottaa huomioon muut tiellä ja lastausalueella liikkujat • suorittaa lastauksen turvallisesti, taloudellisesti ja huomioi työturvallisuusmääräykset • peittää tarvittaessa lastin ja varmistaa sen lainmukaisuuden • valitsee turvallisen paikan kasetoinnin suorittamiseen liikennöidyillä alueella • varmistaa maaston kantavuuden kuormanlastaus ja purkutapahtuman aikana • käyttää ajoneuvon hydraulisia kippaus-, ketjupurku- ja kasetointilaitteita • huomioi ajoneuvoyhdistelmän aiheuttamat haitat ja vahingot ympäristölle • tunnistaa eri maa-aineslajeja • lajittelee jätteet ja huolehtii ympäristön siisteydestä • hallitsee lastauksessa ja purkamisessa käytettävän ajan käytön.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii osana työyhteisöä lastaus ja purkupaikkojen henkilökunnan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa muiden kuljettajien kanssa • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • käyttää oikein digitaalipalveluita ja -järjestelmiä • ratkaisee itsenäisesti ongelmatilanteita • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • huomioi kuljetettavan tavaran vaateet • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän maa-aineskuljetustehtävässä ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa maa-aineskuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Metsäteollisuuden energiakuljetukset, 60 osp (200602)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa metsäteollisuuden puu tai bioenergiakuljetuksen
- lastaa ja purkaa lastin
- suorittaa puu- tai bioenergiakuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa metsäteollisuuden puu- tai bioenergiakuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • käyttää kuljetuksen suunnittelussa metsäyhtiön kuljetuksenohjausjärjestelmää • pysäköi ajoneuvon lastauspaikalle • selvittää energiapuumäärän • valmistelee kuormatilat lastausta ja purkua varten • varmistaa lastausohjeistuksen • tuntee rahdinkuljetussopimuksen • varmistaa ajoneuvon mukana olevat varusteet ja varusteiden kunnon • suunnittelee kuljetustehtävän edellyttämän aikataulun ja reitin • huomioi ajoneuvoyhdistelmän, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan puu- tai bioenergiakuljetusta.

Opiskelija lastaa ja purkaa puu- tai bioenergiakuorman.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suorittaa puutavaran lastauksen kuormanostimella sujuvasti, turvallisesti, taloudellisesti ja huomioi työturvallisuusmääräykset • sijoittelee puutavaran tai bioraaka-aineen ajoneuvoyhdistelmän kantavuuden, puutavaran pituuden ja -laadun mukaan • hallitsee kuormainvaa án käytön ja suorittaa kalobroinnin • hallitsee energiapuun käsittelyn kuormanostimella • varmistaa puu- tai bioenergiakuorman • selvittää vastuukysymykset lastaukseen ja purkuun liittyen • kiinnittää ja käyttää sidontalaitteita ja -välineitä oikein lastin kiinnittämisessä • osoittaa osaavansa vaihtaa vaurioituneen hydrauliletkun tai -putken tarvittaessa • tekee yhteistyötä muiden metsäkone- ja kuljettajien kanssa • poistaa varastoalueelta tai metsätieltä lastauksen aikana pudonneet risut ja muut epäpuhtaudet • tasoittaa tukijalkojen aiheuttamat painaumat ja käyttää asianmukaisia tukijalkojen alustoja • suorittaa sähköiset kirjaukset • hallitsee ajankäytön lastauksen ja purun aikana.

Opiskelija suorittaa metsäteollisuuden puu- tai bioenergiakuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • varmistaa varastoalueen tai metsätien turvallisen liikennöintikelpoisuuden • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • ottaa huomioon puu- tai bioenergiakuorman painon ja korkeuden vaikutuksen ajoneuvoyhdistelmän käyttäytymiseen • ottaa huomioon ajonopeuden merkityksen liikenneturvallisuuteen • arvioi olosuhteet metsäautotiellä ajettaessa ja huomio ajoneuvon kokonaispainon, kivet, puunpalat, lumen ja jään, ketjutustarpeen, tienkunnon ja liukkauden • asentaa tarvittaessa oikeat ketjut eri akseleille • havainnoi ja raportoi tiestön poikkeamiset, liukkauden eston puuttumisen ja valaistuksen puutteet • suunnistaa ja valitsee kuljetusohjeiden mukaan sopivimmat alemman asteen tiet puu- tai bioenergiakuljetuksen suorittamiseen • varmistaa yksityisteiden käyttöoikeuden puu- tai bioenergiakuljetuksiin • suunnittelee ja varastoi puu- tai bioenergia raaka-aineet välivarastoihin • toimii varastointiohjeistuksen mukaan varastoidessaan eri puu- tai bioenergiaraaka-aineita • osoittaa erityistä asennetta turvalliseen työskentelyyn puu- ja bioenergiakuljetustehtävän hoitamisen aikana • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävässä.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa terminaalissa ja tehdasalueella työskentelevien henkilöiden, asiakkaiden ja muiden kuljettajien kanssa • neuvoo ja opastaa asiakkaita • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • ratkaisee ongelmatilanteita • käyttää digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän metsäteollisuuden puu- tai bioenergiakuljetustehtävässä ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa metsäteollisuuden puu- ja bioenergiakuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.18. Metsäteollisuuden jalostekuljetukset, 60 osp (200603)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa metsäteollisuuden jalostekuljetuksen
- lastaa ja purkaa lastin
- suorittaa jalostekuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa metsäteollisuuden jalostetuotekuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • pysäköi ajoneuvon lastauspaikalle • selvittää jalostetuotteiden tai nesteen määrän • valmistelee kuormatilat lastausta ja purkua varten • varmistaa lastausohjeistuksen • selvittää rahdinkuljetussopimuksen • varmistaa ajoneuvon mukana olevat varusteet ja varusteiden kunnon • huomioi ajoneuvoyhdistelmän, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan jalostekuljetusta.

Opiskelija lastaa ja purkaa jalostetuotekuorman.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suorittaa jalostetuotteiden lastauksen sujuvasti, turvallisesti, taloudellisesti ja huomioi työturvallisuusmääräykset • sijoittelee jalostetuotteet ja -nesteet ajoneuvoyhdistelmän kantavuuden mukaan • varmistaa jalostetuotekuorman • selvittää vastuukysymykset lastaukseen ja purkuun liittyen • kiinnittää ja käyttää sidontalaitteita ja -välineitä oikein lastin kiinnittämisessä • tekee yhteistyötä muiden trukin- ja pyöräkoneenkuljettajien kanssa • suorittaa sähköiset kirjaukset • hallitsee ajankäytön lastauksen ja purun aikana.

Opiskelija suorittaa metsäteollisuuden jalostetuotekuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • ottaa huomioon jalostetuote ja -nestekuorman painon vaikutuksen ajoneuvoyhdistelmän käyttäytymiseen • ottaa huomioon ajoneuvon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • ottaa huomioon ajonopeuden merkityksen liikenneturvallisuuteen • käyttää digitaalista informaatiojärjestelmää • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävän aikana • havainnoi ja raportoi tiestön poikkeamiset, liukkauden eston puuttumisen ja valaistuksen puutteet • osoittaa erityistä asennetta turvalliseen työskentelyyn energiakuljetustehtävän hoitamisen aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa terminaalissa ja tehdasalueella työskentelevien henkilöiden, asiakkaiden ja muiden kuljettajien kanssa • neuvoo ja opastaa asiakkaita • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • ratkaisee ongelmatilanteita • käyttää digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraa työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän metsäteollisuuden jalostekuljetustehtävässä ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa metsäteollisuuden jalostekuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.19. Metsäteollisuuden puukuljetukset, 60 osp (200604)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa metsäteollisuuden puutavarakuljetuksen
- lastaa ja purkaa puutavarakuorman
- suorittaa puukuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa metsäteollisuuden puutavarakuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • pysäköi ajoneuvon lastauspaikalle turvallisesti ja muun liikenteen huomioiden • tuntee eri puutavaralajit ja niiden käyttötarkoituksen • selvittää puutavaralajien määrän toimituspaikoittain • suunnittelee puutavaran toimitukset ja aikataulut ajoneuvoyhdistelmälle päivä- tai viikko-ohjelman mukaisesti, metsävarastojen ja toimituspaikkojen sijainti huomioiden • valmistelee ajoneuvoyhdistelmän lastausta ja purkua varten huomioiden kuljetuksen mitat ja massat • varmistaa lastaus- ja purkuohjeistuksen • varmistaa ajoneuvon mukana olevat varusteet ja varusteiden kunnon • suunnittelee keräilykuorman lastausjärjestyksen usealta metsävarastolta kustannustehokkaasti • varmistaa ajoneuvoyhdistelmän mitat ja massat kuormattavat puutavaralajit huomioiden • käyttää kuljetuksen suunnittelussa metsäyhtiön kuljetuksenohjausjärjestelmää • huomioi ajoneuvoyhdistelmän, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan puukuljetusta.

Opiskelija lastaa ja purkaa puutavarakuorman.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suorittaa puutavaran lastauksen puutavaranostimella ammattimaisesti, kustannustehokkaasti, turvallisesti ja taloudellisesti huomioiden työturvallisuusmääräykset • sijoittelee puutavaran ajoneuvoyhdistelmään kantavuuden, puutavaran pituuden ja -laadun mukaan • hallitsee puutavaran käsittelyn puutavaranostimella • hallitsee kuormainvaa'an käytön ja kalibroinnin • arvioi metsävarastolle jäävän puutavaran määrän • suorittaa puutavarakuormaimen kytkemisen ajoneuvoon sekä ajoneuvosta pois työturvallisuus huomioiden • valitsee turvallisen ja asianmukaisen paikan puutavaranostimen jättämiselle • selvittää vastuukysymykset lastauksen ja purun suhteen • selvittää puutavaran mitta- ja laatuvaatimukset toimituspaikoittain • kiinnittää ja käyttää sidontalaitteita ja -välineitä oikein lastin kiinnittämisessä • osoittaa osaavansa vaihtaa vaurioituneen hydrauliletkun ja/tai -putken tarvittaessa • tekee yhteistyötä muiden metsäkone- ja autonkuljettajien kanssa • varmistaa varastoalueen tai metsätien turvallisen liikennöintikelpoisuuden • poistaa varastoalueelta tai metsätieltä lastauksen aikana pudonneet risut ja muut epäpuhtaudet • tasoittaa tukijalkojen aiheuttamat painaumat ja käyttää asianmukaisia tukijalkojen alustoja • suorittaa sähköiset kirjaukset metsäyhtiön kuljetusohjausjärjestelmään • toimii puutavaran vastaanottopaikalla sääntöjen ja ohjeiden mukaan • hallitsee ajankäytön lastauksen ja purun aikana.

Opiskelija suorittaa metsäteollisuuden puutavarakuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • ottaa huomioon puutavarakuorman massan ja korkeuden vaikutuksen ajoneuvoyhdistelmän käyttäytymiseen • ottaa huomioon ajoneuvon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • ottaa huomioon ajonopeuden merkityksen • arvioi olosuhteet metsäautotiellä ajettaessa huomioiden ajoneuvoyhdistelmän kokonaismassan • arvioi ja asentaa ketjutustarpeen ilmetessä ketjut oikein akseleille • havainnoi tiestön kuntoa raportoiden siitä • suunnistaa ja valitsee kuljetusohjeiden mukaan sopivimmat reitit • varmistaa yksityisteiden käyttöoikeuden puutavarakuljetuksiin • suunnittelee ja varastoi puutavaran välivarastoihin • selvittää toimintatavat eri puulajien kesäaikaisen varastoinnin osalta • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • hallitsee ajoneuvotietokoneen käytön • toimii turvallisuus näkökohdat huomioiden kehittäen turvallisia toimintatapoja • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävässä.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa puutavaraterminaalissa, tehdasalueella ja ratapihalla työskentelevien henkilöiden, asiakkaiden ja muiden kuljettajien kanssa • neuvoo ja opastaa asiakkaita • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • ratkaisee ongelmatilanteita • käyttää digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraa työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän metsäteollisuuden puukuljetustehtävässä ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa metsäteollisuuden puukuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.20. Muuttokuljetukset, 60 osp (200605)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa muuttokuljetuksen
- lastaa ja purkaa muuttokuorman
- suorittaa muuttokuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- C -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija aloittaa muuttokuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii asiakkaan kanssa sovittujen ohjeiden mukaan tai on tietoinen muuttolaatikoiden toimittamisesta ennakkoon asiakkaalle • toimittaa muuttolaatikot ennakkoon asiakkaalle • selvittää suunnittelu- ja arviointikäynnin perusteella saadun tiedon pohjalta muuttotavaran määrän ja laadun sekä mahdollisesti tarvittavan aputyövoiman, laitteet ja kuorman kiinnityksen tarvikkeet • selvittää muuton valmisteluihin liittyvät toimintaohjeet ja aikataulun • varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • valitsee muuttokuljetukseen sopivan ajoneuvon • valmistelee kuormatilan muuttotavaran lastausta varten • valmistelee lastukseen käytettävät kuormankäsittelylaitteet käyttökuntoon • Valmistelee muuttotavaroiden lastauspaikalla tarvittavat, yleisen turvallisuuden varmistamisen toimenpiteet ja välineet • selvittää muuttotavaran rikkoontumistilanteen ohjeet • huolehtii ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaustarpeesta • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan muuttokuljetusta

Opiskelija lastaa ja purkaa muuttokuorman	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee lastauksessa käytettävien välineiden ja laitteiden oikean käsittelyn • hallitsee tavaran, tuotteiden, koneiden ja laitteiden huolellisen lastaamisen ja purkamisen • sijoittaa kuljetettavan tavaran oikein ajoneuvon kuormatilaan huomioiden sen massan sekä pakkausten ja laatikoiden kantokyvyn vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi • kuormaa ajoneuvoa kantavuuden ja akselimassojen rajoissa • tunnistaa ja toimii ohjeiden mukaan puutteellisesti pakattujen tavaroiden kanssa • suunnittelee, suorittaa ja varmistaa muuttotavaran oikean sidonnan ja kiinnityksen • valvoo ja huolehtii ajoneuvon valvonnasta lastauksen ja purun aikana • hallitsee lastaamiseen ja purkamiseen käytetyn ajan

Opiskelija suorittaa muuttokuljetuksen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • sijoittaa ajoneuvon sallittuun paikkaan muuttokohteiden piha-alueella • ottaa huomioon muuttotavaran vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • havainnoi tien vaaralliset ja kalustoa vaurioittavat kohdat ja liukkauden eston puuttumisen • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • lajittelee muutosta syntyneet jätteet ja huolehtii ympäristön siisteydestä • hallitsee ajankäytön muuton ja -kuljetuksen aikana

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa • käyttäytyy luotettavasti • toimii vuorovaikutuksessa muiden kuormaamiseen osallistuvien henkilöiden kanssa • ratkaisee ongelmatilanteita käytettävissä olevin keinoin • käyttää mahdollisia digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • kirjaa ajoneuvopäätteelle tai tietojärjestelmään asiakkaan esittämät poikkeamat • käyttää asiakkaan edellyttämiä turva- ja suojavarusteita • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan

Opiskelija toimii taukopaikoilla	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraa työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • huomioi kuljetettavan tavaran vaateet • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa

Opiskelija lastaa ja purkaa muuttokuorman.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee lastauksessa käytettävien välineiden ja laitteiden oikean käsittelyn • hallitsee tavaran, tuotteiden, koneiden ja laitteiden huolellisen lastaamisen ja purkamisen • sijoittaa kuljetettavan tavaran oikein ajoneuvon kuormatilaan huomioiden sen massan sekä pakkausten ja laatikoiden kantokyvyn vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi • kuormaa ajoneuvoa kantavuuden ja akselimassojen rajoissa • tunnistaa ja toimii ohjeiden mukaan puutteellisesti pakattujen tavaroiden kanssa • suunnittelee, suorittaa ja varmistaa muuttotavaran oikean sidonnan ja kiinnityksen • valvoo ja huolehtii ajoneuvon valvonnasta lastauksen ja purun aikana • hallitsee lastaamiseen ja purkamiseen käytetyn ajan.

Opiskelija suorittaa muuttokuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • sijoittaa ajoneuvon sallittuun paikkaan muuttokohteiden piha-alueella • ottaa huomioon muuttotavaran vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • havainnoi tien vaaralliset ja kalustoa vaurioittavat kohdat ja liukkauden eston puuttumisen • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • lajittelee muutosta syntyneet jätteet ja huolehtii ympäristön siisteydestä • hallitsee ajankäytön muuton ja -kuljetuksen aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa • käyttäytyy luotettavasti • toimii vuorovaikutuksessa muiden kuormaamiseen osallistuvien henkilöiden kanssa • ratkaisee ongelmatilanteita käytettävissä olevin keinoin • käyttää mahdollisia digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • kirjaa ajoneuvopäätteelle tai tietojärjestelmään asiakkaan esittämät poikkeamat • käyttää asiakkaan edellyttämiä turva- ja suojavarusteita • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • huomioi kuljetettavan tavaran vaateet • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän muuttokuljetustehtävässä kuorma-autolla tai ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa muuttokuljetustehtävä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.21. Palveluliikenne, 60 osp (200606)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa kuljetustehtävänsä palveluliikenteessä
- toimia erityisryhmien asiakaspalvelutilanteissa
- palveluliikenteen maksutapahtumat ja lippujärjestelmät
- kuljettaa linja-autoa palveluliikenteessä
- toimia taukopaikoilla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- D -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija aloittaa kuljetustehtävänsä palveluliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tarkistaa ja toimii kuljetuksen tilaussisällön mukaisesti • ottaa käyttöön tarvittavat maksutapahtumiin ja lippujärjestelmiin liittyvät laitteet, varusteet ja dokumentit • suorittaa ajoneuvon varustelun palveluliikenteen tarpeen mukaiseksi • varmistaa huolellisesti työvuoron kulun, tilaukset ja aikataulutuksen • suunnittelee toteuttamiskelpoisen reitin ja aikataulun kutsuohjausten mukaisesti • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja linja-auton siisteyden työtehtävänsä aikana • siirtyy lähtöpaikalle tarkoituksenmukaista reittiä käyttäen • huomioi linja-auton varusteiden huolto- ja korjaus tarpeen • osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön lähtötoimissa

Opiskelija toimii erityisryhmien asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huolehtii aktiivisesti asiakkaiden erilaisista tarpeista palveluliikenteessä • ottaa vastaan asiakkaat luontevasti ja yksilön tarpeet huomioiden • auttaa omatoimisesti asiakasta matkatavaroiden ja apuvälineiden lastaamisessa • huomioi asiakkaiden tarpeet autoon sijoittelussa • toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan ja huoltajan kanssa • johdattaa aktiivisesti asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen • neuvoo, opastaa ja tiedottaa asiakkaita aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa • opastaa asiakasta oman ja yrityksen toimenkuvaan kuuluvien palvelujen käytöstä • tiedottaa ja ohjaa asiakkaita aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa • saattaa tukea tai muuta avustusta tarvitsevan asiakkaan ovelta ovelle • huomioi oman roolinsa asenne-, liikenne- ja kohteliaisuuskasvatuksessa • käyttää välityspalvelun ohjausjärjestelmää oikein • käyttää oikein digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • tuntee oman paikkakuntansa linjaston • selvittää oman paikkakuntansa yleisimmät palvelukohteet • käyttää ajoneuvon erityisvarusteita sujuvasti • huolehtii matkustamon siisteydestä työtehtävän aikana • toimii kuljettajan vastuun mukaisesti järjestyksen ylläpitämisessä • toimii löytötavarasäädösten mukaisesti.

Opiskelija hallitsee palveluliikenteen maksutapahtumat ja lippujärjestelmät.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii vastuullisesti kuljettajana käsitellessään maksutapahtumia • hyväksyy maksutapahtumat lippujärjestelmään oikein • määrittelee lippujärjestelmän mukaisen matkan hinnan asiakkaalle oikein • huolehtii päivän aikana työtehtävään liittyvien maksuvälineiden ja laitteiden toimintakunnosta • toimii vastuullisesti ja luotettavasti häiriötilanteessa • suorittaa palveluliikenteeseen liittyvät kirjaukset.

Opiskelija kuljettaa linja-autoa palveluliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen liikennekasvatukseen kuuluvana ja yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää linja-auton hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • valitsee turvalliset otto- ja jättöpaikat • lähestyy, pysähtyy ja lähtee liikkeelle pysäkiltä, otto- ja jättöpaikoilta huomioiden asiakkaat ja muun liikenteen • rytmittää ajon suunnittelemansa aikataulun mukaisesti • ajaa suunnittelemansa aikatauluun merkityn reitin mukaisesti • sijoittaa ja pysäköi linja-auton oikein tauon ajaksi • käyttäytyy tauon aikana asiallisesti ja yrityksen imagoa tukevalla tavalla • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • tekee linja-auton varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • hallitsee ajankäytön työtehtävän aikana.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ilmoittaa viasta työnjohtoon tai päivystäjälle • tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • tiedottaa ajoneuvorikosta tilaajaa ja huoltajaa • ohjaa ja opastaa ajoneuvorikkotilanteessa erityisasiakkaat huomioiden • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • ilmoittaa ajoneuvon rikkoontumisesta asiakkaille ja työnantajalle ja hoitaa kuljettajalle kuuluvat toimet.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän kuljetustehtävässä linja-autolla. Työtehtävänä on suorittaa palveluliikenne-, koulu-, erityisryhmien asiointi-, toiminta- palvelukeskus-, KELA - tai vammaispalvelukuljetus linja-autolla kaupungissa tai maaseudulla. Kuljetustehtävä voi olla asiointipalvelulinja, erityisryhmien päivä- tai toimintakeskuskuljetuksia, keräiltäviä koulukyytejä tai vammaispalvelulain mukaisia asiointimatkoja. Työ voi olla linjamaista, osittain kutsuohjattua tai kokonaan kutsuohjattua. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.22. Säiliökuljetukset, 60 osp (200607)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa säiliökuljetuksen
- lastaa ja purkaa lastin
- suorittaa säiliökuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteessa
- toimi taukopaikoilla ja kohteissa
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- CE-ajokorttiluokan kuljettajatutkinnon

Arviointi

Opiskelija aloittaa säiliökuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • tarkistaa lähettäjän kanssa yhtiön antaman ohjeistuksen sekä kuljetettavan tuotteen vaatimat ajoluvat • varmistaa säiliökuljetuksessa tarvittavat asiapaperit ja dokumentit • käy läpi lastausprosessin tuotekohtaisesti • tarkistaa ja varmistaa ajoneuvoyhdistelmän mukana olevat kuljetettavan tuotteen vaatimusten mukaiset varusteet • varmistaa säiliötilan puhtauden ja työympäristön siisteyden • puhdistustarpeen ilmentyessä pesee tai pesettää säiliön tai säiliöosastot turvallisuusohjeiden mukaan • siirtyy lastauspaikalle tarkoituksenmukaista reittiä • tarkistaa tilauksen lähettäjän tietojärjestelmästä • varmistaa tuotteiden yhteensopivuuden ja yhteenlastauskiellot • suunnittelee lähettäjän järjestelmästä saatavan informaation perusteella säiliöiden täytön tai valmiiksi suunnitellun lastin purkujärjestyksen • varmistaa säiliön sopivuuden kuljetettavalle tuotteelle • huomioi tilauksen osalta tilatun ja toimitetun määrän erotuksen • syöttää tarvittavat tiedot järjestelmään • suunnittelee kuljetustehtävän edellyttämän aikataulun ja reitin • tekee yhteistyötä muun henkilökunnan, asiakkaiden ja kuljettajien kanssa • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto-korjaustarpeen ja osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • tekee kuljettajalle kuuluvat korjaustoimet ja ilmoitukset • noudattaa yhtiön laatimaa turvallisuussuunnitelmaa • omaa turvallisuushakuisen asennoitumisen säiliökuljetustehtävän hoitamiseen • ajoneuvoyhdistelmän, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen huomioiminen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön säiliökuljetuksen valmistelemisessa

Opiskelija lastaa ja purkaa tuotteet.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• noudattaa tuotteiden lastaamisessa lakia, asetuksia ja määräyksiä • varmistaa henkilökohtaisten suojavarusteiden sekä työvaatteiden turvanormiston, kunnon sekä puhtauden ja käyttää niitä ohjeistuksen mukaan • selvittää lastaamiseen liittyvät turvalliseen työskentelyyn vaadittavat toimenpiteet • varmistaa lastauspaikan turvallisuuden • käyttää lastauslaitteita ja välineitä työturvallisesti ja oikein • hallitsee tuotteiden lastausjärjestyksen • täyttää säiliöt oikein täyttöasteen ja optimaalisen purkujärjestyksen mukaan • varmistaa oikean tuotteen oikeaan säiliöön • sijoittelee tuotteet säiliöosastoihin purkujärjestyksen ja kantavuuden huomioiden • valitsee turvallisen paikan purun suorittamiseen liikennöidyillä alueilla • sijoittaa ajoneuvoyhdistelmän oikealle paikalle purkualueella • suorittaa ajoneuvoyhdistelmän maadoituksen • toimii oikein purettaessa lastia eri olosuhteissa • toimii vastuullisesti tuotteiden käsittelyssä lastauksen ja purun aikana • ottaa vaadittavat tuotekohtaiset näytteet • tietää vastuunsa tuotteen käsittelyssä lastauksen ja purun aikana • tunnistaa ja hallitsee riskit lastaukseen ja purkamiseen liittyen • toimii ohjeiden mukaan vahingon sattuessa • toimittaa sovitusti tiedon riskien tunnistamisesta asiakkaalle • suorittaa ajoneuvon lastauksen ja purun turvallisesti ohjeita noudattaen • huomioi tilauksen osalta tilatun ja toimitetun määrän erotuksen • toimii ohjeistuksen mukaan tilausmäärän poiketessa toimitusmäärästä • osoittaa erityistä asennetta turvalliseen työskentelyyn säiliökuljetustehtävän hoitamisen aikana • hallitsee ajankäytön lastauksen ja purun aikana.

Opiskelija suorittaa säiliökuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • noudattaa säiliökuljetuksessa lainsäädäntöä, asetuksia, määräyksiä ja ohjeita • käyttää henkilökohtaisia suojavarusteita ohjeistuksen mukaan kuljetustehtävän aikana • arvioi yleisen ja alempiasteisen tienkunnon ja liukkauden • arvioi ketjutustarpeen ja asentaa ketjut akseleille • huomioi teiden painorajoitukset • suorittaa kuljetusreitin optimoinnin • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • käyttää ajoneuvon hallintalaitteita oikein • ottaa huomioon eri tuotteiden vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • osoittaa tiedostavansa kuljettajan vastuut säiliökuljetuksiin liittyen • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävän aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii osana työyhteisöä lastaus- ja purkupaikkojen henkilökunnan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa muiden kuljettajien kanssa • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • neuvoo, opastaa ja tiedottaa asiakkaita • ratkaisee itsenäisesti ongelmatilanteita • käyttää oikein digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla ja kohteessa tarkoituksenmukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraan työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän säiliökuljetustehtävässä ajoneuvoyhdistelmällä. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa polttoneste-, kaasu-, kemikaali-, jauhe- tai elintarvikesäiliökuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.23. Tienkunnossapito, 60 osp (200608)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa tienkunnossapitotehtävän
- asentaa ajoneuvoon lisälaitteen
- suorittaa tienkunnossapidon
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia taukopaikalla
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä.

Lisäksi opiskelija suorittaa

- C -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija aloittaa tienkunnossapitotehtävän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • sijoittaa ajoneuvon oikein lastaus- tai lisälaitteiden kytkentäpaikalle • pysäköi ja varmistaa ajoneuvon paikallaan pysymisen lastaus- tai kytkentäpaikalla • valmistelee ajoneuvon tai lisälaitteen tienkunnossapitoon tarvittavien aineiden lastausta varten • huomio liukkauden torjuntaan käytettävät aineet ja aineiden käyttöön liittyvät ohjeet tienkunnossapitotehtävässä • asentaa ajoneuvoon tienkunnossapidon hoitamiseen tarvittavat laitteet • varmistaa tienkunnossapidon hoitamisessa tarvittavien laitteiden kytkennät ja toiminnan • varmistaa varoitusvalojen toiminnan • säätää lisälaitteet toimintakuntoon • varmistaa pohjavesialueiden kiellot ja rajoitukset teiden hiekoitus tai suolaus työtehtävissä • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • suorittaa sähköiset kirjaukset ja kirjaa dokumentit • hallitsee ajankäytön valmistellessaan tienkunnossapitotehtävän

Opiskelija asentaa ajoneuvoon lisälaitteen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi lisälaitteiden massan vaikutuksen hyötykuormaan • käyttää lastauksessa ja lastin purkamisessa oikein ja työturvallisesti lastaukseen ja lastin purkamiseen käytettäviä laitteita, -koneita tai työvälineitä • sijoittaa lastin kuormatilaan ajoneuvon kantavuuden mukaan • kiinnittää ja varmistaa lastin ja lisälaitteet säädösten mukaisesti oikein • hallitse lisälaitteiden asentamisen ja lastin käsittelyn lastauksen ja purkamisen aikana • lajittelee jätteet ja huolehtii ympäristön siisteydestä • hallitsee ajankäytön tienkunnossapito tehtävässä.

Opiskelija suorittaa tienkunnossapidon.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • tekee ajoneuvon varusteisiin ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • ottaa erityisesti huomioon ajonopeuden ja tienkunnossapidosta johtuvan näkyvyyteen liittyvien haittojen vaikutuksen liikenneturvallisuuteen • ottaa huomioon lastin massan ja painopisteen vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • käyttää kuljetuksen aikana ajoneuvolle soveltuvia ja sallittuja reittejä • noudattaa erityistä varovaisuutta muita tienkäyttäjiäkohtaan työskennellessään poikkeussäädösten sallimalla tavalla • havainnoi ja raportoi tien kunnosta • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • hallitsee ajankäytön tienkunnossapito tehtävän aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja henkilökunnan kanssa • tunnistaa ja huomioi asiakkaiden tarpeet • osaa ratkaista ongelmatilanteita käytettävissä olevin keinoin • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita • käyttää asiakkaan edellyttämiä turva- ja suojavarusteita • käyttää oikein digitaalipalveluita ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraa työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän kuorma-autolla. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa tienkunnossapitotehtävä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.24. Tilausliikenne, 60 osp (200609)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa kuljetustehtävänsä tilausliikenteessä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- kuljettaa linja-autoa tilausliikenteessä
- toimia kohteissa
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä.

Lisäksi opiskelija suorittaa

- D -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija aloittaa kuljetustehtävänsä tilausliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee kuljetuksen tilaussisällön mukaisen aikataulutuksen • valitsee toteuttamiskelpoisen reitin ja aikataulun • valitsee kohteet ja taukopaikat asiakkaan toiveet ja säädökset huomioiden • on yhteydessä tilaajaan ja kartoittaa asiakkaan toiveet linja-auton varusteluun • varustelee ajoneuvon tilausliikenteen ja asiakkaan tarpeeseen sopivaksi • hankkii maakohtaista tietoa viranomaismääräyksistä ja lainsäädännöstä • varmistaa kuljetustehtävässä tarvittavat asiapaperit ja dokumentit • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja linja-auton siisteyden työtehtävänsä alkaessa • huomioi linja-auton varusteiden huolto- ja korjaus tarpeen • osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön lähtötoimissa

Opiskelija hoitaa asiakaspalvelutehtävät tilausliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa vastaan asiakkaat kohteliaasti • toimii aloitteellisesti ja yhteistyökykyisesti erilaisten matkustajien tarpeet huomioiden yrityksen imagoa tukevalla tavalla • auttaa omatoimisesti asiakasta matkatavaroiden lastaamisessa • toimii yhteistyössä matkanjohtajan kanssa tai matkanjohtajana • tiedottaa ja ohjaa asiakkaita omatoimisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa • johdattaa aktiivisesti asiakkaan vuorovaikutustilanteeseen • toimii kuljettajan vastuun mukaisesti järjestyksen ylläpitämisessä • huomioi oman roolinsa asenne-, liikenne- ja kohteliaisuuskasvatuksessa • huolehtii matkustusmukavuudesta ja turvallisuudesta käyttäen ajoneuvon varusteita asianmukaisesti • käyttää asianmukaisesti yrityksessä olevia digitaalipalveluja ja -järjestelmiä sekä internetiä • toimii löytötavarasäädösten mukaisesti • huolehtii matkustamon siisteydestä työtehtävän aikana • käyttää linja-auton audiovisuaalisia laitteita oikein • käyttää linja-autossa olevia lisävarusteita ja -laitteita sujuvasti • kehittää ja ylläpitää asiakassuhteita markkinoiden yrityksen palveluja • opastaa asiakasta yrityksen toimenkuvaan kuuluvien palvelujen käytöstä • tekee matkaohjelmaan, aikatauluun, majoittumiseen ja reittiin liittyviä ehdotuksia.

Opiskelija kuljettaa linja-autoa tilausliikenteessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen liikennekasvatukseen kuuluvana ja yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • opastaa asiakkaista turvalaitteiden käyttöön • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • valitsee turvalliset otto- ja jättöpaikat • rytmittää ajon matkaohjelman ja työaikasäännösten mukaisesti • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä hyväkseen reitin toteuttamisessa • soveltaa matkaohjelmaa joustaen siinä lain ja olosuhteiden puitteissa • suunnistaa kohteisiin • hallitsee ajankäytön työtehtävän aikana.

Opiskelija toimii taukopaikoilla ja kohteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee tarkoituksenmukaiset taukopaikat ja hoitaa yhteydenotot • sijoittaa linja-auto pysäköitäessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • käyttäytyy tauon aikana asiallisesti ja yrityksen imagoa tukevalla tavalla • valitsee turvallisen purku- ja lastauspaikan • opastaa asiakasta toimimaan kohteessa • vastaa asiakkaista ja matkatavaroista tauon aikana ja kohteissa • huolehtii matkustajien määrästä • huolehtii ajoneuvon varusteiden toimintakunnosta tauon aikana • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ilmoittaa viasta työnjohtoon tai päivystäjälle • tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työtehtävän kuljetustehtävässä tilausajovarustellulla linja-autolla. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa tilausajo joko koti- tai ulkomaanliikenteessä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.25. Työhön perehdyttäminen ja opastaminen, 40 osp (200610)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valmistella perehdyttämisen
- perehdyttää henkilön organisaatioon ja työtehtäviin
- ohjata perehdyttävän oppimista
- arvioida oppimista
- arvioida omaa perehdytysosaamistaan
- toimia osana työyhteisöä kehittäen sen toimintaa

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee perehdyttämisen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa oman tilan hallintaan liittyvät seikat • hallitsee työtehtävien sisällön toimien itse ammatillisena esikuvana • hallitsee alan lainsäädäntöä, ohjeita ja määräyksiä käyttäen niitä työssään • hankkii tarvittaessa lisätietoa työtehtävästään • kuvailee oman työympäristönsä laaja-alaisuuden • hallitsee yrityksen perehdyttämiskäytänteet

Opiskelija perehdyttää henkilön organisaatioon ja työtehtäviin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• muodostaa perehdytettävälle kokonaiskuvan organisaatiosta, henkilöstöstä, työtehtävistä ja sidosryhmistä • selvittää ja perustelee henkilölle työtehtävä- ja työpaikkakohtaiset ohjeet • ohjaa toimimaan työsuojelu- ja työturvallisuussäädösten mukaisesti • selvittää organisaation tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvät asiat • muodostaa kuvan työpaikalla sovellettavan työehtosopimuksen sisällöstä • ohjaa toimimaan yrityksen taloudellisten perusperiaatteiden mukaisesti • opastaa toimimaan yrityksen arvojen ja laatutekijöiden mukaisesti • opastaa toimimaan olosuhteiden mukaisesti ja poikkeustilanteissa.

Opiskelija ohjaa perehdytettävän oppimista.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• selvittää perehdytettävälle työn vaatimat osaamistavoitteet • motivoi perehdytettävää kehittämään omaa ammattitaitoaan • ohjaa ja kannustaa perehdytettävää arvioimaan omaa osaamistaan • ohjaa oppimista huomioiden perehdytettävän taidot ja oppimistavoitteet • luo oppimistilanteisiin myönteisen ilmapiirin • käyttää ohjauksessa monipuolisia oppimismenetelmiä ottaen huomioon yksilölliset oppimistavat • jakaa omaa osaamistaan.

Opiskelija arvioi oppimista.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• seuraa ja arvioi oppimisen edistymistä • antaa kehittävää palautetta ja kannustaa sekä edistää oppimista • ohjaa ja rohkaisee perehdytettävää itsearviointiin.

Opiskelija arvioi omaa perehdytysosaamistaan.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi omia vahvuuksiaan ja taitojaan perehdyttäjänä • arvioi omia kehittämistarpeitaan perehdyttäjänä • osaa hyödyntää perehdytettävältä saamaansa palautetta oman työnsä, työtehtävän ja työyhteisön kehittämisessä.

Opiskelija toimii osana työyhteisöä kehittäen sen toimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii yhteistyössä työympäristössä erilaisten sidosryhmien kanssa • tuntee perehdyttäjänä vastuunsa ja velvollisuutensa työyhteisön toimivuuden kannalta • kehittää perehdytystoimia yrityksessä • luo myönteistä ilmapiiriä työyhteisössä ohjaamalla työyhteisön jäseniä ottamaan perehdytettävän huomioon • ymmärtää oikein elinikäisen oppimisen merkityksen kehittäen taitojaan alan ja työympäristön muuttuessa • jakaa omaa osaamistaan muun työyhteisön hyödynnettäväksi • ymmärtää oikein oman työnsä ja asenteensa merkityksen työyhteisön työilmapiiriin.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla työhön perehdyttämisen ja opastamisen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.26. Varasto- tai terminaalitoimintojen organisointi, 30 osp (200611)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- varaston tai terminaalin perustoiminnot
- huolehtia työvälineiden ja laitteiden kunnosta ja turvallisesta käytöstä
- edistää varasto- tai terminaalitoiminnan kustannustehokkuutta ja kannattavuutta
- soveltaa varasto- tai terminaalitoiminnan lainsäädäntöä ja valvoa työturvallisuutta
- organisoida varaston tai terminaalin työprosessin.

Arviointi

Opiskelija hallitsee varaston tai terminaalin perustoiminnot.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• määrittelee varastotoimintojen sijoittumisen ja merkityksen logistiikassa • toimii yhteistyössä organisaationsa logistisessa järjestelmässä • käyttää työssään tarvittavaa tietotekniikkaa ja viestintävälineitä • käyttää varastotoiminnan peruskäsitteitä ja terminologiaa • neuvoo teknisiin perusasioihin liittyen (hyllyt, keräilijät, automaatit) • tunnistaa erityistoimenpiteitä vaativat kuljetusyksiköt ja toimii erityisvaatimusten mukaisesti.

Opiskelija huolehtii työvälineiden ja laitteiden kunnosta ja turvallisesta käytöstä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• neuvoo ja valvoo varastossa ja terminaalissa työskenteleviä koneiden ja laitteiden turvallisessa käytössä • seuraa, että työkoneita ja laitteita koskevia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan • seuraa ja huolehtii vastuualueensa koneiden ja laitteiden kunnosta • tilaa työkoneiden tai laitteiden huoltoon liittyvät korjauspalvelut.

Opiskelija edistää varasto- tai terminaalitoiminnan kustannustehokkuutta ja kannattavuutta.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa toimeksiannon oikeellisuuden ja toimituksen kunnon • hyödyntää varastoalalla käytettäviä analysointivälineitä tuottavuuden parantamiseksi • seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista ja tekee toimintaan tarvittaessa muutoksia • kehittää toimintaa käytössä olevilla tuotannonohjausjärjestelmillä • reagoi toimitusprosessin poikkeamiin • tunnistaa vastuualueensa kehittämisalueet ja osallistuu omalla asiantuntemuksellaan varasto- tai terminaalityön ja prosessien kehittämiseen.

Opiskelija soveltaa varasto- tai terminaalitoiminnan lainsäädäntöä ja valvoo työturvallisuutta.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perehdyttää työntekijät turvallisiin ja oikeisiin työskentelytapoihin omalla vastuualueellaan • neuvoo ja opastaa työergonomiassa ja turvallisissa työtavoissa • hallitsee varastotoimintojen eri tehtävissä vaadittavat erityisluvat ja koulutukset • neuvoo vaarallisten aineiden varastointia ja lähetystä koskevissa asioissa • huomioi jätteidenlajittelun ja ympäristövastuun varastossa tai terminaalissa käytössä olevien menetelmien mukaisesti • noudattaa ja valvoo varastoalaa koskevia työsuojelu- ja turvallisuusmääräyksiä • neuvoo varasto- tai terminaalihenkilökuntaa noudattamaan heitä koskevaa työehtosopimusta ja noudattaa työehtosopimusta myös omassa toiminnassaan.

Opiskelija organisoi varaston tai terminaalin työprosessin.

Organisoi työprosessin	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee varasto- tai terminaaliprosessin työvaiheet • huomioi tilaus- ja toimitusprosessissa logistisen ketjun väliset yhteydet • käyttää tilaus- ja toimitusprosessin eri vaiheissa erilaisia viestinvälitystapoja, -kanavia ja -välineitä • tunnistaa erityistoimenpiteitä vaativat tavarat ja toimii erityisvaatimusten mukaisesti • vastaa tavaraan, toimitukseen tai lähetykseen liittyviin kysymyksiin • hyödyntää tietotekniikkaa ja asiantuntijoita tiedon haussa monipuolisesti • neuvoo rahti- ja asiakirjoihin liittyvissä asioissa • määrittelee asiakkaan toimeksiannon ja käynnistää sen toteutumisen • varmistaa toimeksiannon oikeellisuuden, toimitustavat ja toimitusten kunnon • varmistaa prosessin kitkattoman sujumisen ja reagoi toimitusprosessin poikkeamiin.

Arvioi prosessia	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuo myönteisesti esille oman osaamisensa ja näkemyksensä logistisen ketjun laadun kehittämiseksi • arvioi logistisen prosessin laatua, turvallisuutta, tehokkuutta ja kannattavuutta sekä tekee tarvittavia kehitysehdotuksia

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla varasto- tai terminaalitoimintojen organisointitehtävissä. Lisäksi opiskelija organisoi varasto- tai terminaalitoimintoihin liittyvän työprosessin työpaikan toimintatavan mukaisesti. Siltä osin kuin

tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.27. Ympäristöhuollon kuljetukset, 60 osp (200612)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- aloittaa ympäristöhuollon kuljetuksen
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- lastauksen ja lastin purkamisen
- kuljettaa asumisessa syntyvää tai kaupan tai teollisuuden jätteitä
- toimia kuljetustehtävän keskeytyessä

Lisäksi opiskelija suorittaa

- C -ajo-oikeuden

Arviointi

Opiskelija aloittaa ympäristöhuollon kuljetuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa huolellisesti työvuoron kulun • varautuu työvuorossa tapahtuviin muutoksiin • varmistaa ja huolehtii työympäristön ja ajoneuvon siisteydestä työtehtävänsä aikana • varmistaa ympäristöhuoltokuljetuksessa vaadittavat asiakirjat, luvat ja dokumentit • siirtyy lastauspaikalle tarkoituksenmukaista reittiä käyttäen • suorittaa huolellisesti ohjeiden mukaan vaadittavat toimenpiteet ennen lastauksen aloittamista • valmistelee kuormatilat lastausta varten • selvittää lähtevän tavaran sijainnin, määrän ja lastausohjeen • valmistaa lastukseen käytettävän kuormankäsittelylaitteen käyttökunnon • huolehtii teollisuuden viemärikuljetuksissa säiliötilan siisteydestä • varmistaa säiliön sopivuuden kuljetustehtävään • suunnittelee kuljetustehtävän edellyttämän aikataulun ja reitin • tietää kuljetettavien aineiden ominaisuudet • valitsee ajoon soveltuvan ajoneuvon ja sen varusteet • tekee kuljettajalle kuuluvat korjaustoimet ja ilmoitukset • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto-korjaustarpeen ja osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • suorittaa sähköiset kirjaukset • huomioi ajoneuvon, varusteiden ja lisälaitteiden huolto- ja korjaus tarpeen • osaa selvittää yrityksen huolto- ja korjausjärjestelmän • hallitsee ajankäytön valmistellessaan ympäristöhuollon kuljetusta

Opiskelija kuormaa ja purkaa lastin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän turvallisesti ja ohjeiden mukaisesti terminaalin-, kaupan - tai teollisuuslaitoksen alueella sekä kotitalouksien pihoissa • suorittaa kuormatilan puhdistuksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti • noudattaa turvallisuussuunnitelmaa • selvittää toimintatavat, miten estetään pakkaajan käyttö ulkopuolisen henkilön toimesta • varmistaa lastin tarkoituksenmukaisella tavalla pienastioita tyhjennettäessä, puristinta nostettaessa ja nostettaessa jätesäiliöitä nostinta käyttäen • käyttää jätteen käsittelylaitteita laitteita oikein • käyttää käsiteltävän jätteen vaatimia suoja- ja turvavarusteita • osoittaa pakkaajan hätäpysäytysjärjestelmän hallinnan • varmistaa vastuun siirtymisen lastista ympäristöluvan haltijalle • selvittää ohjeistuksen väärin pakatun, väärin merkityn tai merkitsemättömän tai vaurioituneen ADR kollin tai -kontin käsittelystä ja ilmoittamisesta • tarkkailee ja huomio lastausjätteiden aiheuttamia haittoja ja toimii oikein niiden ilmentyessä • varmistaa jäteastian sisällön tai materiaalin oikealaatuisuuden • huolehtii roskakatoksen ja roska-astioiden lukitsemisesta tyhjennyksen jälkeen • hallitsee kuittausmenettelyn siirtoasiakirjan vaatimusten mukaan • varmistaa ajonopastusjärjestelmän tietojen oikeellisuuden ja tekee vaadittavat merkinnät järjestelmään • hallitsee ajankäytön lastauksen ja purun aikana.

Opiskelija kuljettaa asumisessa syntyvää, kaupan tai teollisuuden jätettä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ajaa ennakoiden, taloudellisesti ja turvallisesti • osoittaa omalla toiminnallaan hyvää esimerkkiä muille tielläliikkujille asennoituen myönteisesti liikenneturvallisuuteen • sisäistää liikennekäyttäytymisen merkityksen yrityksen imagoa vahvistavana toimintana • tunnistaa omassa ja muiden tienkäyttäjien toiminnassa riskitekijöitä ja hallitsee keinot niiden välttämiseksi • käyttää ajoneuvon hallinta ja turvalaitteita oikein • tunnistaa älylaitteiden tai muiden häiriötekijöiden vaikutuksen tarkkaavaisuuteen välttäen niitä • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon ajolinjat, ulottuvuudet ja etäisyydet • tekee ajoneuvon varusteisiin, aikatauluun ja reittiin liittyviä kehitysehdotuksia • noudattaa ympäristöhuoltokuljetuksessa jätehuoltomääräyksiä ja ohjeita jätteen lajittelun ja -kierrätyksen osalta • noudattaa keräyspaikkaan liittyviä ohjeita • huomioi alueen muut liikkujat ja erityisesti kiinnittää huomiota havaintojen tekemiseen ahtailla piha-alueilla työskennellessä • käyttää ajoneuvon hallinta- ja turvalaitteita oikein • tunnistaa muuttuvat olosuhteet ja varautuu niihin • ottaa huomioon lastin vaikutuksen ajoneuvon käyttäytymiseen • käyttää digitaalisia informaatiojärjestelmiä • noudattaa ja soveltaa kuljetustehtävässään ohjeita, määräyksiä ja asetuksia tietosuojamateriaalin osalta • hallitsee ajankäytön kuljetustehtävän aikana.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii aktiivisesti yhteistyössä tilaajan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa muun henkilökunnan kanssa • toimii vuorovaikutuksessa muiden kuljettajien kanssa • kehittää ja ylläpitää aktiivisesti asiakassuhteita • tunnistaa ja huomioi asiakkaiden tarpeet • havainnoi asiakaskohteissa turvallisuushavainnot • neuvoo, opastaa ja tiedottaa asiakkaita • tiedottaa ja ohjaa asiakkaita aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa • ratkaisee itsenäisesti ongelmatilanteita • käyttää digitaalipalveluja ja -järjestelmiä • luo myönteistä yrityskuvaa omalla toiminnallaan.

Opiskelija toimii taukopaikolla.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• sijoittaa ajoneuvon pysäköidessä sallittuun ja turvalliseen paikkaan • toimii tieliikenteen sosiaalilainsäädännön mukaisesti • osoittaa käyttäytymisellään olevansa yrityksen edustaja myös tauon aikana.

Opiskelija toimii kuljetustehtävän keskeytyessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee arvion ajoneuvon vian vaatimista toimenpiteistä ja ajon jatkamisesta • ilmoittaa viasta tietojärjestelmän kautta tai suoraa työjohtoon • toimii vastuullisesti ja turvallisesti seurausten minimoimiseksi • osoittaa käyttäytymisellään huomioivansa oman ja muiden tienkäyttäjien turvallisuuden • huomioi kuljetettavan lastin vaateet • tiedottaa tai varmistaa asiakkaan tiedonsaannin poikkeustilanteesta • toimii ohjeiden mukaisesti aikataulu- ja reittipoikkeamatilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suorittamalla jätekuljetuksen, keräämisen ja purkamisen kuorma-autolla tai ajoneuvoyhdistelmällä. Jätekuljetus voidaan suoritta esimerkiksi yhdyskuntajätteiden, kierrätysmateriaalien, kaupan ja teollisuuden materiaalien, vaarallisten jätteiden ml. tietosuojattavat jätteet sekä saastuneiden maa-ainesten, kierrätys- ja lajittelupisteiden tai asumisessa syntyvän jätteiden tai teollisuuden jätevesilietteiden kuljetuksissa. Työtehtävänä on suunnitella ja toteuttaa kuljetettavan tuotteen kuljetukseen sopivalla ajoneuvolla ympäristöhuoltokuljetus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.